

VOL. VIII.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Utarninkas, Gruodžio-December 20 d., 1921

No. 296

Vėl svarsto Vokietijos kontribuciją

Francija nusileidžia

Šauks ekonominę konferenciją

Premierai vėl svarsto apie Vokietijos kontribuciją.

Londonė prasidėjo tarybos
tarp Briand ir Lloyd George.

LONDONAS, gruod. 19. — Šiandien Anglijos premiero bute prasidėjo svarbių tarybos tarp Briand ir Lloyd George ir Francijos premiero Briand. Briand lydi taip pat paliausotųjų teritorijų ministras Loucheur, o Lloyd George — Anglijos ekonominiai ekspertai.

Manoma, kad pirmiausia bus svarstoma apie Vokietijos kontribuciją ir apie Vokietijos negalėjimą užmokėti sausio ir vasario dalių kontribucijos. Kartu gi, manoma, bus apsvaistytas plačiai ir visos Europos politinė ir ekonominė padėtis. Galbut bus paliesti ir kiti svarbių klausimai, dešimčių metų karo tarp Anglijos ir Vokietijos, būtent artimųjų rytų ir Francijos padarymo taikos su Turkijos nacionalistais.

Buvęs Vokietijos rekonstrukcijos ministeris Rathenau šia diena irgi atvyko į Londoną. Jo atvykimas daugelį stebina. Manoma, kad jis atvyko tiesiogiai, kad būtų su Briand ir Lloyd George, kuris nori turėti po ranka Vokietijos ekonominio eksporto nuomones apie kontribuciją ir Vokietijos ekonominę padėtį. Galbut jis bus pakviestas dalyvauti ir premierių susirinkime.

Oficialinis pranešimas sako, kad šiandieninė premierių konferencijoj svarstyta niekurių finansinių pasiūlymų, kuriuos atiduota apdirdi izdo departamentui. Francija sutiko svarstyti Reino padėtį vėliau. Anglija gi pritaria arba sumažinimui, arba visiškai ištraukimui okupacinės armijos iš Vokietijos.

Šauks ekonominę konferenciją.

Toj konferencijoj dalyvausiantį Vokietiją ir Rusiją.

LONDONAS, gruod. 19. — Po to kaip premieras Briand ir Loucheur šia diena pasitarė su premieru Lloyd George, izdo kancelieriu Horne ir Chamberlain, tapo patirta, kad Lloyd George galbut sušauks visos Europos ekonominę konferenciją.

Nors talkininkų vyriausioji taryba bus pakviesta nuspręsti apie Vokietijos negalėjimą užmokėti kontribucijos, sakoma, kad praktiškai visa Europa, įskaitant ir Vokietiją su Rusija, bus pakviesta į konferenciją, pasitarti apie abėnų ekonominę Europos padėtį.

"Socialdemokratas"

Mūsų draugų savaitinis laikraštis
iš Kauno. Skaitytis visai.
Gaujamas Naujienose
Kaina 5c

Reikalau iš Lietuvos mokėti caro skilas.

Tik tokiomis sąlygomis Rusija
prisiima mokėti caro skilas.

LONDONAS, gruodžio 19. — Rusija paprašė talkininkų sušaukti internacionalinę konferenciją apsvaistyti Rusijos ekonominę rekonstrukciją. Jei premieras Briand sutiks, tokia konferencija įvyks pradžioj sekamųjų metų.

Tai paskelbta, po vakarykščio pasitarimo tarp premiero Lloyd George, Horne ir Krasino, kuriame Krasinas padavė sąlygas, kuriomis Rusija sutiktų pripažinti ir atmokėti visas Rusijos caro skilas.

Iš autoritetingų rusų patirta, kad sąlygos esančios sekamos:

1. Rusija pripažins visas caro skilas ir sustos vedusi anti-kapitalistinę propagandą.
2. Talkininkai iš savo pusės turi pripažinti Rusiją ir atlyginti už užgriebtus caro turėjus už Rusijos rybų ir atlyginti už nuostolius, padarytus Rusijai laike intervencijų.
3. Naujosios respublikos, kaip Estija, Lietuva, Latvija, Finlandija, Besarabija ir kitos, turi prisiminti atmokėti dalį Rusijos skolų.

4. Sovietai atsisakys permaitinti valdžios formą ir sušaukti steigiamąjį susirinkimą.

Rusija taip pat reikalaujanti atlyginimo už neišpildytus talkininkų prižadus, nes karo pradžioj buvus Rusijai prižadėtas Konstantinopolis ir kitokios koncesijos.

Ginčai Airių parlamente.

De Valera reikalauja atmet
taikos sutartį. Kariškiai tam
priešinasi.

DUBLINAS, gruod. 19. — Šiandien viešame Dail Eireann posėdyje Airijos prezidentas De Valera įnešė pasiūlymą atmeti padarytą taikos sutartį su Anglija. Jo įnešimą parėmė kabineto narys Austen Stack. "Greičiau negu paprašyti žmonės priimti tokį dokumentą, aš paprašyčiau jus pasilikti vergijoje", sakė De Valera.

Airijos kariuomenės komandotojas Collins pareiškė, kad De Valera savo kontr-pasiūlymus Anglijai norėjęs užlaikyti paslaptį, bet jis vistiek paskelbėsią juos viešai, kad visa Airija apie juos žinotų.

Arthur Griffith, įkurėjas sinn feinerių organizacijos, ragino primti sutartį. Jis perskaitė premiero Lloyd George laišką, kuriame Airijai prižadama lygybė su Kanada ir Australija ir vieta tautų sąjungoje. Griffith sakė, kad sinn feineriai pražudys viso pasaulio užuojautą, jei jie atmes sutartį.

Airijos komunistai irgi priešinosi sutarčiai ir reikalauja ją atmeti, bet jie jokios įtakos neturi, kadangi jų Airijoje yra tik apie 100 ar 200.

Kariškiai ir abelnai visi tie, kurie kovojo už Airijos nepriklausomybę ir statė savo gyvastį nuolatinin pavoju, pilnai pritaria sutarčiai ir reikalauja jos priėmimo. Jie labai rustauja ant politikierių, kurie nieko neveikė, bet dabar stengiasi pasigriebti vadovystę, atmeti sutartį ir sukurstyti naują karą su Anglija.

Nesitikima, kad parlamentas prieis prie balsavimo apie sutartį dar mažiausia per 3 ar 4 dienas.

Karaliaus dėkoja parlamentui.

LONDONAS, gruod. 19. — Karalius Jurgis prisiuntė Anglijos parlamentui padėką už greitą ratifikavimą taikos sutarties su Airija. Abu parlamento butai ratifikavo tą sutartį pereitą pėtnyčią.

Chinijos ministerija rezignavo.

PEKINAS, gruod. 19. — Chinijos kabinetas rezignavo vakar. Jokio oficialinio paaiškinimo neduodama apie rezignacijos priežastį.

Neoficialiniuose rateliuose tečiaus paduodama tris priežastis. Viena, rezignacija esanti protestas prieš Manžurijos gen. Tsao-Lin pasiūlymą įsteigti reakcinę valdžią; antra, to generolo reikalavimas iš valdžios materialinės pagalbos, ir trečia, parodymas, kad šalis yra bankrutujusi ir kabinetas nepajėgia išristi finansinio klausimo prie dabartinės padėties.

Kiti gi mano, kad valdžia rezignavo delei nepasitenkinimo bėgiu Washingtono konferencijos ir išimo joje Santungo klausimo.

Francija mažina reikalavimą didelio laivyno.

Sutinkanti priimti Hughes
projektą. Bet dar ne visai.

LONDONAS, gruod. 19. — Francijos premieras Briand vakar matėsi su Amerikos ambasadoriu Harvey ir pranešė jam, kad Francija priims pirmiau paskelbtą Washingtono Hughes projektą laivynų sumažinimui ir nustatymui jų proporcijos. Apie tai jis leido ambasadoriui pranešti ir Jungtinių Valstijų valdžiai.

(Hughes projektas, kurį priėmė Jungt. Valstijos, Anglijos, ir Japonija, sekamai nustato proporcijas didžiųjų karinių laivų: Jungt. Valstijos 5, Anglija 5, Japonija 3, Francija 1.70 ir Italija 1.68).

Neduođa griežto įsakymo.

WASHINGTON, gruod. 19. — Premieras Briand įsakė Francijos delegacijai nusileisti laivyno mažinimo klausime iki tiek, iki kiek tai galima padaryti nepaaukojant svarbiausiųjų Francijos valdžios interesų. Francuzų rateliai sakė, kad tos instrukcijos visai nepelopia priminti Amerikos valdžios pasiūlytos laivynų proporcijos, bet yra toli nuo to. Todel Francijos delegatai ir toliau Amerikos projektui priešins ir vis dar derės.

Užginčija nusileidimui.

PARYŽIUS, gruod. 19. — Užsienio reikalų ministerija griežtai užginčijo žinioms, kad Francija priėmė Hughes projektą, ar kad premieras Briand atmetė delegacijos reikalavi-

mus didelio laivyno. Francija galbut nusileis apie didžiuosius laivus, bet reikalaus leisti turėti tiek pat submarinų, kiek jų turi Anglija.

Už prekybą su Rusija.

REVELIS, gruod. 19. — Pabaltijos šalių Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Suomijos, užsienio reikalų ministerių konferencija nutarė rūpintis užbaigti prekybines tarybas su Rusija ir taip pat išdirti ekonominę nusistatymą linkui Rusijos, sutinkant su Rygos konferencijos nutarimais.

Reikalauja Debsą paliuosuoti.

WASHINGTON, gruod. 19. — Prezidentui Hardingui tapo įteikta peticija su 30,000 Terre Haute, Ind. gyventojų parašų, reikalaujanti paliuosuoti tuojau Debsą, kad jie galėtų jį priimti namie ant Kalėdų.

5,000 areštuotų Indijoj.

WASHINGTON, gruod. 19. — Indų vadas Das paskelbė, kad bėgyje savaitės Anglijos valdžia areštavo 5,000 Indijos nacionalistų vadovų.

Du nušauti.

SIoux CITY, Ia., gruod. 19. — Šerifo sūnus Jones, paskirtas šerifo deputy, ir vienas streiko šalininkas Kaled liko pašauti ištikusiam tarp judviejų susirėmime. Abudu mirė ligonbuty. Susirėmimas išlikęs policijai kratant praeivius ir įsiskandant pas juos ginklą.

(Nors policija riša šį susirėmimą su streiku, bet nušautasis Kaled nėra streikeris. Tik šerifo deputy ėjo pareigas prie skerdyklų).

Šerifas Jones tuoj po to paskelbė esąs reikalingas 1,000 savanorių žmonių saugoti skerdyklas ir apginti streiklaučius. Milicijai irgi įsakyta būti prisirengusiai prie pirmo įsakymo už 3 val. išvažiuoti į Sioux City.

Daug sužeista Omahoj.

OMAH, gruod. 19. — Šįryt buvo didžiausių nuo pradžios streiko sumišinimų prie skerdyklų. Tarp streikierių ir streiklaučių įvyko daug susirėmimų, kuriuose daug žmonių sužeista. Streikieriai dabar pikietuoją skerdyklas nuo 1 val. nakties. Skaičius policijos irgi žymiai padidintas. Daug žmonių areštuota; niekurių esą areštuota už nešiojamąsi ginklą.

PARYŽIUS, gruod. 19. — Iš Bielgrado pranešama, kad Albanijos valdžia Tiranoj pakliuvo į rankas agitatoriaus Hirodeči, apie kurį nieko nežinoma. Buvusios valdžios nariai bando organizuoti kariuomenę ir puliti Tiraną.

PINIGŲ KURSAS

Vakar, gruod. 19 d., užsienio pinigų kaina, perkant jį, ne mažiau kaip 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais kaip:

Anglijos, 1 svaras sterlingų	\$4.21
Austrijos 100 krūnų	44c
Belgijos 100 frankų	\$7.79
Danijos 100 kronų	\$19.78
Finų 100 markų	\$1.97
Francijos 100 frankų	\$3.08
Italijos 100 lirų	\$1.57
Lietuvos 100 auksinių	57c
Lenkų 100 markų	3c
Norvegų 100 kronų	\$15.67
Olandų 100 guldenų	\$36.54
Švedų 100 kronų	\$24.50
Šveicary 100 frankų	\$19.50
Vokietijos 100 markų	67c

Dovana badaujantiems.

KAUNAS, lapkr. 16. (Elta). — Musų Atstovybė Maskvoje keturių metų Sovietų Respublikos sukaktyvių dieną, įteikė badaujantiems Lietuvos Vyriausybės vardu miltų vagoną ir cukraus vagoną.

3 ŽMONES NUŠAUTI.

ADMORE, gruod. 18. — Ku Klux Klaniečiams užpuolus ant menamo degtinės dirbėjo Joe Carroll, du klaniečiai ir Carroll tapo nušauti. Tarp nušautųjų klaniečių yra ir policistas. Tarp suimtųjų 7, kuriuos kaltinama žmogžudystėse, yra ir vienas kunigas, kurio nepaleidžiama nė už kauciją.

10,000,000 negrų Amerikoje.

WASHINGTON, gruod. 18. — Cenzo biuras paskelbė, kad Jungt. Valstijose gyvena 10,381,309 negrai. Iš to skaičiaus apie 8,000,000 negrų gyvena tose valstijose, kuriose jie yra gimę, o 2,000,000 persikėlė į kitas valstijas. Daugiausia negrų persikėlė į Pa., Ohio, Ill. ir Mo. valstijas.

Hays rezignavęs.

WASHINGTON, gruod. 19. — Eina gandų, kad generalinis pašto viršininkas Will H. Hays rezignavęs. Jis priėmęs vedimą didelių krutomųjų pavelsių interesų su \$100,000 algos į metus. Manoma, kad gandai galbut yra teisingi.

Penkios merginos kaltinamos už mušėjimą.

HUNTSVILLE, Ia., gruod. 19. — Kavinės savininkas Rickets užmuštas, pirklio sumus Mauturer miršta sužeistas, o penkios merginos sėdi kalėjime. Jas kaltinama papildyme žmogžudystės laike muštinių nedėlios naktį.

Nebelaikys teatrų.

MASKVA, gruod. 19. — Maskvos sovietai paskelbė, kad 4 didieji teatrai, kuriuos sovietai užlaikė, bus išnuomoti pri vatiniams asmenims.

Sovietai nebeužlaikys savomis lėšomis teatrų ir visoje Rusijoje.

30,000 ispanų puola maurus.

MADRIDAS, gruodžio 19. — Iš Melilla pranešama, kad ispanai pradėjo didžiulį ofensivą prieš sukilusius maurus. 30,000 karavių pradėjo puolimą. Ispanijos aviatoriai bombarduoja maurų pozicijas, kad prirėngus kelią puolimui.

Žemės derbėjimas.

ST. LOUIS, gruod. 19. — St. Louis universiteto seismografas užrekdavo smarkų žemės drebėjimą, kuris tęsėsi virš pusantros valandos. Manoma, kad drebėjimas įvyko Centralinėje Amerikoje.

Kaltina kasyklos savininkus.

GOLDEN, Colo., gruod. 19. — Koronerio teismas nusprendė, kad nelaimės Satiano kasykloje, kurioje pereitą utarninką žuvo šeši žmonės, galima buvo išvengti, jei kasyklų savininkai būtų pasirūpinę išpldyti įstatymus apie ventiliaciją kasykloje.

WASHINGTON, gruod. 19. — Prezidentas Hardingas autorizavo išleisti naujus sidabrinus dolerius, paminėjimui pasaulinės taikos. Naujų sidabrinų dolerių nebedirbama jau nuo 1878 m.

Iš Skerdyklų Streiko

Gelbės streikui.

CHICAGO. — Streikuojančių skerdyklų darbininkų susirinkime tapo paskelbta, kad Chicagos Darbo Federacija prižadėjo savo pagalbą streikieriams. Ji rupinsis prikalbinti inžinierius, pečkurius ir vežėjus skerdyklose ingi mesti darbą ir prisidėti prie streiko.

Gyvulių maitintojai ir prižiūrėtojai rytinėse valstijose ingi rengiasi prisidėti prie užuojautos streiko.

Omaha unijos prezidentas Davis sako, kad samdytojai girdo streiklaučius degtine, kad juos palaikys prie darbo.

Federalinis sutaikymo komisierius Bendheim bandęs prikalbinti savininkus prie arbitracijos, bet tieji atsisakė.

Iš streiko Omahoj.

Pikietavimas naktimis ir kova su streiklaučiais.

SO. OMAHA, Neb. (Naujienu koresp.). — Nors streikuojančių skerdyklų darbininkų paprastai susirinkimai yra laikomi kasdien, bet kartais buna ir labai svarbių susirinkimų. Tokiuo galima skaityti susirinkimą gruod. 14 d., kuriame kalbėjo apskričio unijų prezidentas J. H. Davis ir Sioux City unijų prezidentas. Jie davė labai svarbių patarimų vedime streiko ir kaip jį priversti streiką prie sekmingos užbaigos. Sioux City unijų prezidentas sakė, kad skerdyklose ten daugiausia dirba ateiviai ir jie geriausia ir laikosi, toli pralenkdami amerikiečius. Jis ragino pasekti jų miesto pavyzdį ir pikietuoti dirbtuvėse nuo 1 val. nakties ir taip apstatyti dirbtuves, kad nė vienas streiklauchis negalėtų į jas įsigauti kas ir daroma Sioux City, bet ko nėra Omahoj (ko, ištikrųjų Omahoj veik visai negalima padaryti.).

Gruodžio 15 dieną jau nuo 3 val. nakties darbininkai susirinko prie skerdyklų ir pradėjo pikietavimą. Gatvės apie skerdyklas buvo pilnos streikierių, bet policijos buvo mažai, kadangi ji to nesitikėjo ir visai nemanė, kad darbininkai pradėtų pikietavimą naktimis. Darbininkai todel susirinko, kad naktį umai paėjo gandas, jog streiklaučiai eina į darbą.

Lietuviai streikieriai laikosi gerai ir visur dalyvauja. Visi streiklaučiai, kurie bandė pereiti per lietuvių laikomas linijas, tapo sulaikyti ir atkalbinti nuo streiklauchavimo.

Policija pajutus, kad streikieriai susirinko apie skerdyklas, greitai atkėlė automobiliais, bet ji tik paskendo streikierių minioj.

Tą naktį daug streiklauchų, liko apkulti, kurie nepaisydami persergėjimų ar kalbinimų, bandė bėgti į skerdyklas. Policija gi buvo bejėgė, ji tik galėjo lakstyti nuo vienos skerdyklos prie kitos, gavusi žinių, kad šen ar ten ištiko susirėmimų. Streiklaučiai gi eina į darbą apsiginklavę, nors policija draudžia nešiotis ginklus kaip streikieriams, taip ir streiklaučiams.

Tą naktį 7 streikieriai tapo areštuoti už klidimą streiklauchiams. Tarp areštuotųjų buvo ir vienas lietuvis, Aleksas Kaminskis. Jį suimta už mušimą negro, kam tasis per policijos eiles bėgo į skerdyklą skebauti. Kaip ne pilietis jis liko mubaustas \$40; piliečiams gi skiriama mažesnė pabauda.

— A. Zalpys.

NAUJIENU

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdlienis nuo 10 v. ryto iki 2 val. po piet.

EXTRA! Pinigai bus Lietuvoj ant Naujų Metų

Šiandien ir rytoj Naujienos nieko neims už kablegramas nuo visų tų, kurie siųs lygiai arba po 5,000 arba po 10,000 auksinų. Išsiųstieji šiandien ir rytoj, pinigai per Kablegramas pasieks Lietuvos Banko dar šioj savaitėje, taip kad Bankas suskubs išmokėti pinigus dar prieš Naujus Metus ar ant Naujų Metų. Nėra kitokio budo pinigų pristatyti ant Naujų Metų Lietuvoje, kaip tik siunčiant per Naujienų Kablegramą. Pinigai pasiuntimui per kablegramas bus priimami kaip naujame Naujienų ofise ant Bridgeporto, 3210 So. Halsted st., taip ir vyriausiam ofise, 1739 So. Halsted st., ir šia diena ir rytoj iki 8:30 val. vakare.

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius, davęs geriausią patarnavimą pinigų siuntime Lietuvoj, susilaukė plačiausios lietuvių paramos ne tik Chicagoje, bet ir visoj Amerikoje, o taipgi pilniausio užsitikėjimo iš pusės didžiausių Lietuvos bankų. Šiandien Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius atsidarė naują ofisą, kuriame suteiks patarnavimą visiems Bridgeporto ir pietinės dalies lietuviams. Visus maloniai kviečiame atsilankyti į naują Naujienų ofisą ir naudoties jo patarnavimu.

NAUJIENU PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
VYRIAUSIAS OFISAS

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
BRIDGEPORTO OFISAS
3210 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

LEIPALINGIS (Sein. apskr.)

Sunkus mūsų apylinkės neorganizuotų darbininkų gyvenimas. Girdim, kaip visur Lietuvoje darbininkai stengiasi organizuoti ir rūpinasi pagerinti savo buvį, o pas mus, Leipalingio, Liškavos, Seirijų ir Kapčiamiesčio valsčiuose, niekas nekruta. Patys esame tamsūs ir nemokam pradėti ką veikti, o duoti mums pamokymų ir nurodymų nėra kam. Taip ir velkame ramiai varšaviočių ir valdžios atsiųstų įgaliotinių jungą nuo tamsos lig tamsos, gaudami už tai 24 centus ordinarijos ir kiaurais stogais, išlūžusiomis sienomis butus. Valsčių taryboms mūsų reikalai nerupi, nes jose dauguma susidaro iš ukininkų sąjungos ir kr-demokratų žmonių. Manėm, kad jie darbininkų frakcijai suplės, kai ji pasiūlė suliginti visoj apylinkėj ordinarijas. Leipalingio įgaliotinis Valincius dar pavasarį žadėjo pridėti ordinarijas. Metai baigiasi, o vis dar tebemoka po 6 pudus mėnesiui.

Valdžia, rodos, yra išleisus įstatymą, kad seniem ir kereivių šeimynom būtų duodama duonos, bet nėra kam prižiūrėti, kad tas įstatymas būtų vykdomas. Ir nieko gera mes nesulauksime, kol patys nesukursim. (S-d.)

— Ašarų pakalnė.

ZEM. KALVARIJA.

Spalių mėn. 30 d. vietos jaunimas įrengė mokyklos bute savybės vakarėlį. Atvyko kelios dešimtys jaunų svečių. Visi buvo patenkinti ir linksni. Bet vėliau į vakarėlį įsibrovė milicininkas ir šauliai. Nauji svečiai buvo girti. Jei milicininkas ramiai elgtųsi, kas gi žinotų, kad jis yra "valdžia"? Jis tuojau jaunuolius ėmė vaikyti iš vakarėlio. Vieno budas milicininkui nepatikęs, kitas, jo

supratimu, esąs per jaunus vakarėly būti, žodžiu jis žiūrėjo "tvarkos", kaip pridera milicijos atstovui. Kilo trukšmas. Ėmė visi skirstytis. Bet milicininkas atstojo tarpdury ir privertė tęsti vakarėlį. Kaip tyčia lempa užgeso. Prasiėjo pasų tikrinimas ir areštai. Vieną areštavo delto, kad jo pase ne viršaičio, bet jo padėjėjo parašas, kita, 15—16 m. vaikiną, delto, kad jo pasas ne jo, bet jo motinos. — Vyturys. (S-d.)

SUBAČIUS (Panev. apskr.)

Mūsų pradedamosios mokyklos mokytojas p. Dutkevičius, buvęs vargonininkas, lapkričio 4 d. išvarė iš mokyklos jaunutę, 9 — 10 metų mokinę, beturtę moteriškės dukrelę. Mergaitė gabi, labai mėsota mokyti ir jau moka, lietuviškai, rusiškai, lenkiškai ir voikiškai. Eina gatve ir verkia, žodžio ištarti nebegali.

Mokytojas sako, išvaręs mergaitę už tai, kad jos motina neatėjęs mokyklos grindų mazgoti. — Šnektis. (S-d.)

MAZEIKIAI.

Spalių m. 30 d. vidur. mokyklos mokinių buvo surengtas vakarėlis. Diena buvo graži ir žmonių prisirinko daug. Apie vidunaktį atvyko žvalgyba ir ėmė daryti netvarką. Buvo pašauktas milicininkas, bet jis negalėjo suvaldyti ir liko sukrutintas. Tuomet atvyko ginkluoti kareiviai ir trukšmą darys areštavo. Žadėjo buti tardymas, bet apie tai vis negirdėti. — Tenbuvis. (S-d.)

BULGARIŠKA KRAUJO ARBATA.

Išpaustas skystimas iš šių žolių prigebti natūraliai išvalyti inkstus, sutirštinti kraują ir lengvai reguliuos skilvį. Išpausta karšta einat gulti, sulauko sloga visai umai. Prašykite savo vaistininko, arba prisiusime apdrausta į didelį šeimynai bakšą \$1.25, arba 3 bakšus \$3.15 arba 6 bakšus \$5.25. Adresas: Marvel Products Co., 451 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

KORESPONDENCIJOS

VESTVOLLE, ILL.

[Per neapsižiūrėjimą, vakar edėtos korespondencijos iš Westvillės paskutinioji dalis liko neįdėta. Žemiau dedame jos pabaigą. Korespondento atsiprašome dėl padarytos klaidos. Red.]

Kad daugiau būtų galima pelnyti dolerių, buvo padaryta taip, kad kiekvienas vaikiną, apart įžangos, vesdamas merginą šokti turi užsimokėti dar dolerį. Vaikinių susirinko nedaug. Kiti jų nešoka. Nesant užtektinai vyrų, merginos susikibusios tarp savęs sukinėjos. Tas nepatiko "biznieriams", mat gadina biznį. Priėję prie merginų sustabdė, sakydami, kad jos vestų vyrus šokti, bet kad šokėjos nepakla-

sė, tai viena jų buvo apstumdyma.

Neseniai vienas "burdingerius" J. E. užmušė savo buvusią šeiminiukę akis už išvartymą jo nuo burdo, nes mat gyvendamas pas ją buvo pradėjęs per daug jai meilintis.

Apie metai laiko atgal iš kabin kur atklydo į šią koloniją uolus komunistų apaštalas Stasys Darginavičius. Kaip ir visi tušies r-r-r-revoliucionieriai, pradėjo jis čia kelti "revoliuciją". Susirinkime ir sueigose šoko niekinti ir kolioti parinktais iš komunistų koliojamojo žodyno žodžiais nepritariančius jo revoliucingam karščiui žmones. Jis šaukė visa kakarinę, kad visos draugijos ir organizacijos esą pasenusios ir todėl jos reikia griauti iš pamatų ir tverti komunistiškos. Su savo kolio nėmis jis taip pakyrėjo westvilliečiams, kad buvo sušauktas net

visuomeniškas susirinkimas tartis dėl to didvyrio išdeportavimo. Tie draugai, kurie iš karto buvo prisidėję prie jo, pažinę tą asmenį arčiau, dabar jau ima šalintis nuo jo.

Sekmadienį, gruodžio 11 d. čia buvo suvaizdinta žaizlas "Grafas kaimiečio bernu". Suvaizdinta nevisai blogai. Visi aktoriai buvo paprastai darbininkai, tat geriau iš jų sunku būtų ir reikalauti. Žmonių buvo prisirinkę ganėtinai daug. Moterų Apšvietos Draugijai, kurios rūpesčių įvyko vakaras, atliko kiek pelno. — P. Apolys,

Darbininko Draugas

PAIN-EXPELLER

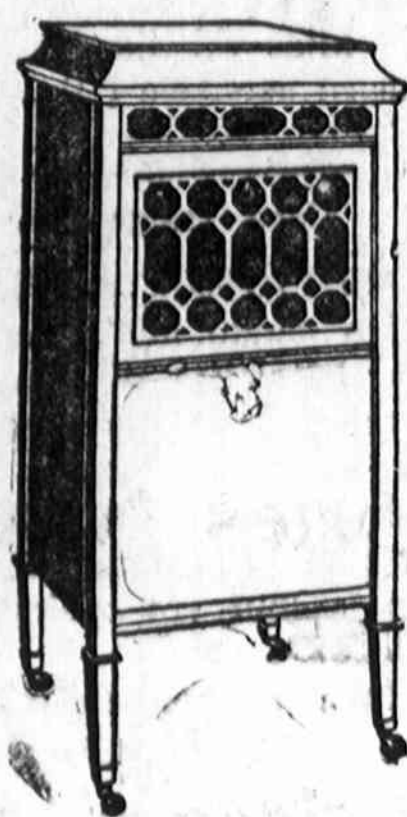
Vaisbaženklis užreg. S. V. Pat. Ofis.

Garsus per daugiau kaip 50 metų.

Tėmyk Įkaro (Anchor) Vaisbaženklis.

KALEDOMS

Pilniausis pasirinkimas daimantų, laikrodėlių, jubilierių ir t.t. Dabar yra laikas pagalvoti, kokis daiktas savo mylimai ypatai geriau tikty ir dabar, kol yra iš ko pasirinkti. Mes tikrai suteiksime gerą tavorą už teisingą kainą. Parsisiųsdinome vienokio daimanto, kurį parduodame 25% pigiau, nei kas kitas.

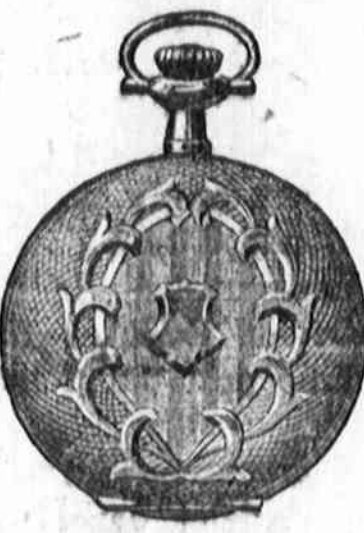
Columbia Talking Mašinos ir rekordai.

Cash arba ant išmokėjimų

Sekamus naujus rekordus turime ant rankų:

E4716—Laiškas nuo Barbutės
E4914—Pulkim ant kelių.
E7025—Noriu Miego
E4795—Liudnas gyvenimas
E3188—Ant kalno karklai siubavo
E4915—Jėzau Kristau maloniausias

THE HANKAN JEWELRY CO.
2209 W. 22-nd St.

Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS

LAIVAKORTES galima gauti pagal prekes kompanijų ir ant geriausių laivų visų linijų pas seniausią LIETUVIŠKĄ agentą — G. KUNAŠAUSKĄ. Agentura uždėta 1910 m. PASPORTUS išreikalauju visiems keliaujantiems į LIETUVĄ.

Atvažiuojančius iš kitų miestų patinku ant stoties. Persiuntimas PINIGŲ Į LIETUVĄ pagal dieninį kursą. ATYDA. Mainymas pinigų ne priverstinas, bet išmanau, jeigu kas klausia.

G. Kunašauskas

179 E. 3-rd Street, New York, N. Y.

SKAITYKIT IR PLATINKIT Tėvynės Gynėjų — Šiaulių Laikraštį "TRIMITA"

"Trimita" leidžia Lietuvos šiaulių sąjunga, kuriai rupi ne bet kurių atskirų partijų ar homų reikalai, bet Lietuvos Laisvės ir Nepriklausomybės gynimas ir demokratinio jos surėdymo tobulinimas ir stiprinimas.

"Trimitas" teikia daug žinių iš Lietuvos pasaulio gyvenimo. Jame aiškiai ir vaizdžiai nušviečiama Lietuvos vidaus ir tarptautinė padėtis.

"Trimitas" deda eilėraščių, apsakėlių, vaizdėlių iš šiaulių kovų už nepriklausomybę, politinių ir mokslinių straipsnių ir šiaip daug gražių pasiskaitymų.

"Trimitas" eina kartą į savaitę 32 puslapių knygelėmis. Jo kaina Amerikoje: metams 4 doleriai; atskiras numeris 10 centų. Lietuvoje: metams — 96 auksinai; atskiras numeris 2 auksinai.

BROLIAI AMERIKIEČIAI!

Jums, už jurių — marių gyvenantiems, Trimitas geriausiai paaiškina padėtį mylimos tėvynės, dėl kurios gerovės Jusų širdys taip jautriai plaka.

Tad išsirašykite Trimitą sau ir išsirašykite savo giminėms Lietuvoje. Tuojau pasiųskite laišką Trimitui, pranešdami savo adresą. Vieną mėnesį — 4 numerius, — siuntinėsite Trimitą dovanai, kad galėtumėt su juo susipažinti. O turime vilties, kad susipažinę panorėsit, kad Jūsų namų nuolat lankytų Trimitas.

Laiškui ir pinigų reikiai siųsti tokia adresu: TRIMITO ADMINISTRACIJAI, LITHUANIA Kaunas, Laisvės Alėja Nr. 26.

Gera sveikata, yra didžiausia palaima.

Kuomet sergame, yra užvis svarbiausia paduoti dalyką ir gerai patyrusio gydytojo rankas, kuris supranta, kaip sugrąžinti sveikatą.

Aš žinau kaip

Todel, nepaisant ligos didumui nei laiko ilgumui per kurį kentėte ir nepaisant kiek kartų esate apsigavę beieškodami savo sveikatos, esu prisirengęs parodyti, ką gero jums galiu padaryti. Gal galėsiu ir jums pagelbėti, kaip kad žintus kitų, pastaciau į teisingą kelią prie sveikatos. Mano kaina labai žema ir išlygos priimanos. Patarimai veltui.

Dr. Whitney 175 N. Clark St., Chicago, Ill.

Tarpe Randolph ir Lake Sts. Ofiso val.: 9 ryto iki 8 val. vak. kasdien. Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų.

TAI YRA NAUJIENŲ SPAUSTUVES UNIJOŠ ŽENKLAS

NAUJIENŲ SPAUSTUVE YRA VIENTATINE LIETUVIŲ UNIJINE SPAUSTUVE AMERIKOJE

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinigų iš Kenoshos savo giminėms Lietuvon, money orderiais ar draufais tegul kreipiasi pas A. Pakšį.

Iš čia pinigai yra pasiunčiami Lietuvon greičiausiu būdu ir už pinigų siuntimą pilnai atsakoma.

Parduodamos laivakortės Lietuvon ir iš Lietuvos.

Kreipkitės pas:

A. Pakšys

220 Milwaukee Ave., Kenosha, Wis.

K. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas:

127 N. Dearborn St., Room 1111-13

Tel. Central 4411. Val. nuo 9-6

Gyvenimo vieta:

3323 So. Halsted St.

Valandos: nuo 6 iki 8 v. v. kiekvieną vakarą, išskyrus utarninką ir ketvergą. Nedėliomis nuo 9 iki 12 r.

EUROPEAN AMERICAN BUREAU

FABIONAS ir MICKIEVICZ, Ved.

Geriausią siuntimą pinigų, laivakortes, pašportai ir t.t.

NOTARIJUSAS

Real Estate, Paskolos, Insurimai ir t.t.

809 W. 35th St., arti S. Halsted St.

Tel. Boulevard 611

Valandos: 9 iki 6 kasdien

Vakaras: Utar. Kel. ir Sub. iki 9 vakare

Ned.: iki 3 po pietų.

JOHN KUCHINSKAS

LIETUVIŠKAS ADVOKATAS

2201 W. 22nd St., kiti 6 Leavitt St.

Telephone Canal 2552.

Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakare.

Veda visokias bylas, visuose teismuose. Ekzaminavo. Abstraktus, ir padirba visokių Dokumentus, perkant arba parduodant, Lotus, Namus, Farmas ir Biznisus, Skolina Pinigus ant pirmo morkiaus ant lengvų išlygų.

V. W. RUTKAUSKAS

Advokatas

39 So. La Salle St. Room 324

Tel. Central 6898

Vak.: 612 W. 33rd St., Chicago

Tel. Yards 4681. ☞

S. W. BANES

ADVOKATAS

Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.

1311 Rector Building

79 West Monroe Street, Chicago.

Phone Central 2560

Rez. 3214 S. Halsted St.

Yards 1915. Val.: 6 iki 9 vak.

GOLAN & GOLAN

ADVOKATAI IR PATARĖJAI

1305-7 127 N. Dearborn St.

Randolph 3899

MAURICE J. GOLAN

Res. 1102 S. Ashland Blvd.

Seeley 3670

Tel. Randolph 2898

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Ofisas vidurmiestij.

ASSOCIATION BLDG.

19 So. La Salle St.

Room 1303

Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų

Namų Tel.: Hyde Park 3395

Phone Boulevard 6301

ANTANAS GREBUSKA

Generalis

Kontraktorius ir

budavotojas.

Budavojame ir taisome.

1401 W. 47th St., Chicago.

Dirbėjas ir Importuotojas geriausių armonikų pasauliui. Visokių gatunkų. Pigiau parduosiu negu kiti. Dykai lekcijos pirkėjams. Rašykite angliškai dėl informacijos.

Ruatta & Serenelli

817 Blue Island Ave.

Chroniškos Ligos

Tikra Diagnoza

Kraujo ištyrimas

Elektros Instrumentai

J. VAN PAING M. D.

2221 So. Kedzie Ave.

Val. 1-2; 7-9 po piet.

PINIGAI BUS LIETUVOJ ANT NAUJŲ METU

Taip Greit Pasiusti Galima Tiktai Per Naujienų Kablegramą

Šiandien ir rytoj Naujienų išsiųstos Kablegramos bus Kaune dar prieš nedelį, o pinigai bus pagal jų išmokei ant Naujų Metu ar prieš Naujus Metus. Kas siųs po 5000 ar po 10,000 auksinu lygiai, tie užsimokes tik už auksinus, o KABLEGRAMOS PASIUNTIMAS BUS DYKAI.

(Kitokiomis sumomis siunčiant už kablegramą reikia mokėti po \$6.50, bet per šias dvi dienas ir už kitokių sumu kablegramas Naujienos ims tiktai po \$2.00 nuo kablegramos.)

Nėra kitokio budo pristatyti pinigus Lietuvoje prieš Naujus Metus, kaip tik siunčiant per Kablegramas.

Nėra kitos įstaigos, kuri duotų taip rupestingą, teisingą patarnavimą kaip Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius

Dabar paskutine proga pasiusti pinigus per Naujienas kad jie būtų išmokei Lietuvoje dar prieš Naujus Metus. Seredoj paskutine diena.

VISUOMET SIŪSKITE PINIGUS PER NAUJIEINAS

Du Ofisu Chicagoje

VYRIAUSIAS OFISAS

1739 So. Halsted St. Telefonas Roosevelt 8500 Chicago, Ill,

BRIDGEPORTO SKYRIUS

3210 So. Halsted St. Telefonas Boulevard 9663 Chicago, Ill.

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News

Published Daily except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor R. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8500

437

Subscription Rates

\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
5c. per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienos siunčiamos, laikinai
neišsiunčiamos. Leidžia Naujienų Ren-
dovė, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8500.

Užsakovų kainos

Chicagoje — pašto
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00

Chicagoje — per nešiojimą
Viena kopija 03
Savaitė 18
Mėnuisui 75

Suvenyose Valstijose ne Chicagoj.
pašto:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75

Lietuvon ir kitur užsieniuose
(Atpiginta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Piguos reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.

Policija ir konspiracijos.

Didžioji spauda jau kele-
tas dienų kaip triubija apie
suėmimą Varšavoje kokio
tai baisaus asmens, kuris
buk kartu su kitais savo sėb-
rais padėjęs bombą 1920 me-
tais Wall gatvėje, New Yor-
ke. Nuo tos bombos sprogi-
mo tuomet žuvo ir buvo su-
žeista daug žmonių.

Suimtas buk prisipažino
savo piktadarybe ir išdavė
kitus tos piktadarybės da-
lyvautojus. Laikraščiai da-
bar skelbia, kad esą patirti
visi tų sukalbininkų plenai
ir kad greitai laiku jie bus iš-
gauti. Jie esą komunis-
tai, priklausą komunistų or-
ganizacijai ir palaiką nuo-
latinius ryšius su "trečiojo
internacionalo" vadais
Maskvoje.

Mes esame palinkę many-
ti, kad tuose pranešimuose
yra mažai tiesos. Gali but, kad
Varšavoje ištisus yra su-
sareštuotas koks pabėgęs iš
Jungtinių Valstijų pikt-
darys; gali but, kad jisai pa-

dėjo ir tą bombą, kuri spro-
go New Yorke, ir kad jisai
prisipažino ir išdavė savo
sėbrus, dalyvavusius tame
nusidėjime. Bet mes visai
netikime, kad tą darbą būtų
suplanavusi arba bent prita-
rusi jam komunistų organi-
zacija šioj šalyj arba Euro-
poje. Mes netikime, kol tie
kaltinimai nebus pa-
remti aiškiais faktais.

Komunistų taktika, musų
supratimu, yra labai vaikiš-
ka ir kenksminga darbinin-
kų judėjimui; bet vis tik jie
dar nėra tokie bepročiai, kad
įsivaizduotų, jogei bom-
bos išsprogdinimas ir kelių
dešimčių žmonių nužudymas
New Yorke gali atnešti nau-
dos socialei revoliucijai. Jei-
gu tie asmenys, kurie padarė
tą eksploziją, ir turėjo ko-
kių ryšių su komunistais, tai
negut kaip provokatoriai,
norėjusieji įvelti komunis-
tus į bėdą, o ne kaipio tikri
komunizmo pasekėjai.

Amerikos slaptosios poli-
cijos departamentas tečiaus,
kuris paleido tas sensacijas
į spaudą, nepaiso tiesos ir
stengiasi įkalbėti publikai,
kad New Yorko eksplozijos
kaltininkai tikrai esą komu-
nistai ir "trečiasis interna-
cionalas"; ir nėra jokios abe-
jonės, kad daugelis žmonių
jam patikės. Kodėl patikės?
Todel, kad plačioji visuome-
nė nieko aiškaus nežino apie
komunistų darbus ir tikslus.

Komunistų organizacija
yra slapta. Ji svarsto ir da-
ro savo planus, pasislėpusi
nuo publikos akių — kas tad
gali žinot, kokie yra tie ple-
nai? Komunistų agitatoriai
dažniausia yra tokie žiopli,
neišlavinti žmonės, kad jie
savo straipsniuose ir prakal-
bose priplepa visokių niekų.
Tai jie pranašauja, kad ryt-
poryt įvyks viso pasaulio re-
voliucija; tai jie pasakoja,
kad darbininkai turi ginkluo-
tis, idant nuvertus valdžią;
tai jie kviečia savo šalinin-
kus "nušluoti nuo žemės
paviršiaus" kapitalistus ir
inteligentus... Kokį-gi supra-
tina apie komunistus gali į-
gyti iš šitokios agitacijos pa-
prastas žmogus?

Žmonės gali manyti apie
juos visai; gali patikėti
toms sensacingoms pasa-
koms, kurias skelbia apie ko-
munistus slaptosios poli-
cijos agentai ir provokatoriai.
O jeigu kas nors pasakys,

kad tai yra netiesa, tai bi-
kas gali atremti jam: "Kaip
tai netiesa? O ką-gi daro
komunistai. savo slaptuose
susirinkimuose? Kodėl jų
organizacija veikia požemy-
je, jeigu ji neužsiima jo-
kioms piktadarybėms? Kam,
pagalios, komunistų kalbė-
tojai nuolat kalba apie žu-
dymus ir ginklų vartoji-
mą?"

Slaptas komunistų organi-
zacijos veikimas, komunistų
tikėjimas ir konspiracijos
yra ta medžiaga, iš kurios
policijos agentai gali pada-
ryti koki tiktai nori "bliu-
ffą", kad pamulkinus publi-
ką.

Taigi komunistai turėtų
mesti į šalį savo konspiraci-
jas ir izeiti viešumon. Savo
programe jie šiandien neturi
nieko tokio, ko jie negalėtų
skelbti atvirai; į slaptą ren-
gimąsi prie ginkluoto suki-
limo jų dabar jau ir pa-
tys nebetiki. Ažuot "virę
smalą" tamsiame požemyje,
jie turėtų eiti į platųjį, vie-
šąjį darbininkų judėjimą.
Tenai jie galutinai išsipa-
riotų ir prablaivėtų.

Apšvalga

PLUNKSNOS BANDITAI.

"Laisvė", rašydama apie tai,
kad Rusijos valdžia pasiuntė
savo armiją numalšinti Kore-
lijos gyvautojus, stipriai kei-
kia tuos sovietų valdžios prie-
šus, ir tarp kitko sako:

"Bet štai jau musų 'socia-
listų' tarpe atsirado kontr-
revoliucionierių užtėrėjų.
'Naujienos' iškepė straipsnį,
kuriam krotodiliaus asaro-
mis verčia, kad Tarybų val-
džia žudo tuos Karelijos
karžygius, kurie kovoją už
savo šalies nepriklausomy-
bę. Kitaip sakant, 'Naujie-
nos' vadina karžygius visus
vragelius, peltiuričius ir
jiems panašius. O jeigu jos
remia tuos, tai nėra nei ma-
žiausios abejonės, kad jos
remia ir Lenkijos imperia-
listų žingsnius, daromus
prieš Tarybų Rusiją."
Mes nematome jokio reikalo
aiškinti tiems puspročiams iš
"Laisvės" redakcijos, kad Ka-
relia yra visai kas kita, negu
Vrangelis, o Vrangelis visai
kas kita, negu Lenkijos impe-
rialistai. Bet mes turime teis-
es reikalauti, kad tas komu-
nistų šlamštas nemeliotų ir
nešmeižtų "Naujienų".

"Naujienose" apie tą kovą
Karelijoje buvo tiktai tos ži-
nios, kurias padavė telegrafo

agentūros. Redakcija nuo sa-
vės nėra ne tik parašiusi nė
vieno straipsnio, bet nėra pa-
sakiusi nė vieno žodžio.

FANATIKŲ AGITACIJOS AUKA.

Vienas žmogus, kuris sako-
si esąs bolševikas, pasakojasi
"Tevyneje", kokią "apsvietę"
jisai pasėmė, skaitydamas vien-
tam tikros pakraipos spaudą.
Sako

"Beskaitydamas vieną
Laisvę", ką tik iš proto ne-
išėjau, nes kur eini ką vei-
ki vis rodosi, kad tave kiek-
vienas skriaudžia, išnaudoja.
Sutiksi tokį patį skurdžių
darbininką kaip pats, kuris
nėra bolševikų, rodosi ir ma-
tai didžiausį darbininkų iš-
naudotoją. Nakties sulau-
kęs sudėsi akis, taip ir ma-
tai vien didžiausio išnaudo-
jimo šmėklas. Tai Grigai-
tis su visais 'socialpatriotais'
tave smaugia, tai vėl Lietu-
vos 'buožės' kankina. Ir
taip be jokios perstogės ka-
muojiesi ir kamuojiesi."
Išsigelbėjęs nuo proto ligos
tas žmogus, sakosi, tiktai ta-
da, kada ėmė skaityti ir kitus
laikraščius ir pamatė, kad
"Laisvės" keiksmai ir šmeižtai
kitų žmonių yra melagingi.

Musų komunistų spauda su-
kiai nusidėda lietuviams darbi-
ninkams, nemokydama juos
protaut, o tiktai auklėdama
juos fanatizmo dvasioje.

KAPSUKAS IR ANGARIETIS BUSIĄ ISTREMTI LIE- TUVON.

"Keleivis" gavo iš Kauno ži-
nių, kurios patvirtina pirmes-
nius laikraščių pranešimus
apie suareštuojamą Kanaliučiū-
je Lietuvos komunistų vadų:
Kapsuko-Mickevičiaus, Anga-
riečio-Aleksos, Rasiko, Liut-
kevičiaus ir k. Prūsų valdžia
ketinanti suareštuoti juos, kaip
Lietuvos piliečius, išduoti
Lietuvos valdžiai. "K." kores-
pondentas rašo:

"Kapsukas turės atsakyti
už tai, kad jis, jau pasira-
šius Lietuvos-Rusų taikos
sutartį, budamas Rusuose
varė neleistiną agitaciją
prieš Lietuvos valdžią.

"Sykiu su Kapsuku yra
suimtas ir Zigas Angarietis-
Aleksa (brolis Lietuvos agri-
kultūros ministerio, kurio
da kitas brolis vado-
vauja lenkų legionais su-
valkuose). Suimtas taipgi
Rasikas, Liutkevičius ir keli
kiti."
Komunistų konferencijoje,
kurį užklupo Prūsų policija,
Kapsukas buvęs pirmininku.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJENAS"

kaip de Soto, didei pinigai buvo padaromi ir
prakisami kas valanda. Tada Nelei buvo leng-
va tikėti, kad tai tikra paslaptis ir ji, kaipio
moteris, norėdama ją žinoti, panaudojo tam vi-
sus savo gabumus.

Ji neklausinėjo Petro, bet leido jam kalbė-
ti ir, taktinai vedama kalbą, ji greitai suži-
nojo, kad Petras yra susipažinęs su daugybe at-
kakliausių Raudonųjų, kad jis viską žino apie
Guberio bylą ir apie didžiulius Amerikos Mie-
sto žmones, kurie sudėjo milijoną dolerių tam,
kad pakortus Guberį; taip pat, kad jis žinojo,
kaip tie pinigai buvo išleisti ir kaip nuteisimas
gauta. Nelė sudėjo du su dviem ir kaip bema-
tai suskaitė, kad viso yra keturi; su šita san-
trauka ji staiga prispyrė Petrą ir Petras noroms
nenoroms prisipažino ir papasakojo Nelei apie
savo visus planus, nuveiktus darbus ir nuoty-
kius, išleisdamas tik Onytę su gyvanašle.

Jis papasakojo, kiek jis uždirba ir kiek jis
tikisi uždirbti; jis papasakojo apie Lakmaną ir
parodė Nelei laikraštį su jauno milijoninko ir
jo mokyklos paveiksais. — Koks gražus vyras!
— tarė Nelė. — Tai gėda!

— Ką tu nori pasakyti? — klausė Petras,
truputį nustebejęs. Argi Nelė būtų palanki šitiems
Raudoniesiems? manė jis sau.

— Aš noriu pasakyti, kad jis tau būtų ver-

Ar Yra Lietuvai Pavojus Ginkluoto Lenkų Puolimo?

St. Kairis

Kuomet rašau tuos žodžius, apie tai, delko Lietuvos val-
džia rodo aiškaus noro pri-
laupyti prieš galingąją Entan-
tę. Kitam kartui palieku klau-
simą apie tai, kokiuo būdu ga-
ly gale ji spėjama nusistatys
tuo svarbiausiu Lietuvos atei-
čiai klausimu. Tuo tarpu aš
noriu sustoti ties vienu daly-
ku, kuris sudaro tik dalį viso
didžiojo klausimo, bet visuo-
met kartu su juo minimas. Ir
ženevos delegacija, ir vyriaus-
ybės atstovai, bandydami pa-
lenkti savo pusėn Lietuvos vi-
suomenę, sako: jei Lietuva at-
sisakys priimti Tautų Sąjun-
gos nutarimą, ji bus apleista,
palikta pati viena ir tuomet
Lietuvai gresia Lenkų ginkluo-
tas puolimas. Puolimo pasek-
mės aiškos — Lenkai užim-
tų visą Lietuvą.

Tartum keista net girdėti
tokio klausimo pastatymą. O
vis gi jis ištisus svarstomas.
Ministerių kabinetas jau visą
savaite posėdžiauja beveik vie-
tu reikalu. Ypatingai uoliai
ji nagrinėja musų Užsienio
Reikalų Ministerija. Savo po-
zicijai sustiprinti ji paskirė
Kauną ne tik ženevos dele-
gaciją, bet ir suprašė daugumą
Lietuvos atstovų užsieniuose.
Klausimas svarstomas partijų
centruose, ypatinguose patyru-
sių visuomenės veikėjų susirin-
kimuose. Tai vis kabinetuose
patyrimais, dažnai užsidarius
nuo platesnės visuomenės ne
tik duris, bet ir langus užtie-
sus.

Kurio tikslu? Ogi kad
"gatvės" lermas, įkaitęs upas,
kartais net neapykantos per-
tekęs riksmas netramdytų val-
stybės vyras šaltai pasverti
visus davinius už ir prieš p.
Hymanso pasiūlymą, ir protu
atsakyti į opųjį klausimą.
O durys tikrai pravartu pri-
verti. Musų diplomatai suva-
žiuo Kauną aiškiai ir beveik
vienodu nusistatymu, — reikia
priimti Tautų Sąjungos nuta-
rimas. Ministerių kabinetas
ausį įtemps klausos, ką kal-
ba Europa ir ypač Entantės
valstybės. Musų klerikalų vir-
šūnės, baimės pagautos, o gal
pašnibždomis iš šalies pataria-
mos, iškarto aiškiai buvo pa-
svyrusios Hymanso projekto
pusėn. Tokia, vadinasi, Dievo
valia.

Laudininkų-demokra-
tijai tarpe žymiausių lyderių dalis
irgi pasiėmė valdžios ginti. Jei-
gu taip suprantą padėtį "ge-
riausios tautos smegenys", ro-
dos nesunku būtų pats dalykas
išspręsti.
Bet "gatvėje" kas kita deda-
si. Minia, neklausydama gud-
rių išvadų, sava kalba.
Eina mingiai; juose skaudžiai
kliuva ne tik unijos faktoriui
Tautų Sąjungai, bet ir musų
vyriausybei, jos delegacijai že-
nevos derybose. Nebuvo nei
vieno mitingo, kuris su visu
griežtumu nebūtų pasisakęs
prieš Hymanso projektą. Taip
visuomenė kalba dabar, kuom-
et valdžia dar nėra tarusi
galutinio savo žodžio. Supran-
tama, kad vyriausybė erzina
tas triukšmas ir verčia ją slėp-
ti savo pasitarimuose už storių
sienų.

Šiuo kartu aš nekalbėsiu

apie tai, delko Lietuvos val-
džia rodo aiškaus noro pri-
laupyti prieš galingąją Entan-
tę. Kitam kartui palieku klau-
simą apie tai, kokiuo būdu ga-
ly gale ji spėjama nusistatys
tuo svarbiausiu Lietuvos atei-
čiai klausimu. Tuo tarpu aš
noriu sustoti ties vienu daly-
ku, kuris sudaro tik dalį viso
didžiojo klausimo, bet visuo-
met kartu su juo minimas. Ir
ženevos delegacija, ir vyriaus-
ybės atstovai, bandydami pa-
lenkti savo pusėn Lietuvos vi-
suomenę, sako: jei Lietuva at-
sisakys priimti Tautų Sąjun-
gos nutarimą, ji bus apleista,
palikta pati viena ir tuomet
Lietuvai gresia Lenkų ginkluo-
tas puolimas. Puolimo pasek-
mės aiškos — Lenkai užim-
tų visą Lietuvą.

Ar ištisus Lietuvai gresia
toks pavojus?
Niekas neabejoja, kad jeigu
dabarfinė Lenkija pasiliktu dvi
vienus su Lietuva, tai jau arti-
mausioj ateity mes turėtume
ginkluotą susirėmimą su le-
gionais. Lenkija pulktų Lietu-
vą ne tik delto, kad ji yra pa-
garsėjusi mušėka, bet delto,
kad Lenkams yra gyvo ir bufi-
no reikalo užimti Lietuvą iki
pat Palangos. Suprantama del-
ko Lenk. jau prieš didįjį karą
turėjo neblogai išvystytą pra-
monę. Lodzys užverdavo savo
dirbiniais ne tik pačią Len-
kiją, bet ir Lietuvą, Latvius ir
net Rusus. Anglių kasyklos
Dombrovo rajone aprupin-
davo ne tik Lenkijos fabrikus
ir geležkelius, bet tiek davo an-
gliams ir Rusijai. Dabar Lenki-
jai tapo priskirtos turtingos
druskos kasyklos Veličkoje.

Ji turi žibalo šaltinius. Ji
gauna turtingiausią anglies sri-
tį Augšt. Silezijoje, kuri iki šiol
parupindavo Vokietijai bene
tris ketvirtadalius visos jai rei-
kalingos anglies. Be to Augšt.
Silezijoje yra kokso, cinos ir ge-
ležies. Vadinasi, jeigu Lenki-
ja bent kiek įmanomai susi-
tvarkytų viduje, ji turi pilnos
galimybės būti pramonės ir
prekybos šalin ir plačiai išvy-
sytis savo mainą su užsieniu.

Savaime suprantama, kiek
svarbu tokiai šaliai turėti geri
susisiekimo keliai su pasauliu;
suprantama delko Entantė da-
vė Lenkijai prieiti prie jūros
per Dancigą. Be jo ji uždu-
tų.

Bet Dancigas Lenkams ne-
tikras. Tegul tik Vokiečiai at-
sigaus ir sustiprės, jie pasi-
naudos pirmąją progą, kad
sustumtų Vislos koridorių ir
tuo suspaustų Lenkų ekonomi-
nio gyvenimo gerklę. Lenkai
pakankamai gerai įvertina pa-
dėtį ir ieško kitos, patogesnės

vietos izeiti juron. Tas ant-
ras takas juron, Klaipėdos uo-
stan ir yra Lietuva, silpna ir
da "broliška" Lietuva, kurioj
įsitvirtinti lenkai skaito visai
galimu ir nepersunkiu darbu.
Todel mes galim būti visai tik-
ri, kad Lenkija nesiliaus mus
"mylėjusi". Vilnius buvo Pil-
sudskio užimtas visų pirma
tam, kad Lenkija turėtų pasog-
ę, vedant Lietuvą.

Visa musų laimė, kad musų
kaimynai negali ramiai žiu-
rėti, jeigu lietuvius pulktų len-
kai. To puolimo bijosi Lat-
viai. Latviai žino, kad len-
kams bus negana ir Klaipėdos
uosto. Pastvėrę Klaipėdą, jie
sieks Liepoją, bandys įsitvir-
tinti Rygoj. Istorija siek tiek
paruošė lenkams kelią ir Lat-
vijon, — ten yra Latvija, o
Latvijojej dvarininkų luomas
susidėda beveik išimti-
nai iš lenkų. Lenkai-naciona-
listai ir šiandien atvirai sako,
kad Latvija tai lenkų kraš-
tas.

Jei Lenkija per Lietuvą įsi-
tvirtintų Latvijoje, tuomet Es-
tija dar stipriau pasiiliėtų len-
kų pusėn, kaip šiandien yra pa-
linkusi. Vadinasi, Lenkijos
viršenybė Baltijos kraštuose
būtų patikrinta. Tuo labiau,
kad užpakaly Lenkijos visur
eina Francija ir ji faktinai pa-
sistengtų užvaldyti visus Pa-
baltės uostus.

Suprantamas daiktas, kad
tokios padėties negali pakęsti
Rusija. Jei Pabaltės uostai
reikalingi Lenkijai, tai jie
šimtą kartų reikalingesni Ru-
sams. Mažosios valstybės,
kaip Estai, Latvija ir Lietu-
va yra ir bus tiek priklausom-
os nuo Rusijos, kad jei vi-
suomet bus lengva gauti lais-
vas ir gana patogus priėjimas
prie jūros per tuos kraštus,
jei jie pasilikti politiniai ne-
priklausomos valstybės. Kas
kita Lenkai ir dar kas kita
Francija. Kuomet šiandien
Tarybų Rusai jau pripažino se-
nasias caro skolas iki 1914
metų, jie gauna galimybes fak-
tinai užmegsti prekybos santū-
kis su Europos Vakarais. Tuo
met Pabaltės uostai įgija Ru-
sams ypatingo svarbumo.

Ir todel aišku, kad pirmasai
Lenkų bandymas ginklu pulti
Lietuvą sutiktų griežčiausio pa-
sipriešinimo ir iš Latvų, ir iš
Rusų pusės. Lenkų karas su
Lietuva reikštų didelės kruvi-
nos kovos pradžią Europos Ry-
tuose.

Ir nors imperialistinė Lenki-
ja ne visuomet moka apsiro-
kuot, kur ji gaus ar negaus
gužą, bet šiuo atsitikimu padė-
tis yra tiek aiški, kad Lietuva
gali visai ramiai risti savo
santykių klausimą su Lenkais,
nesibijant karo su Lenkais ir
ginkluotos legijonų okupacijos.

L.S.S. Reikalai

Del suspenduotųjų 4-tos ir 22-ros kuopų.

Kaip jau buvo paskelbta
Naujienose gruodžio 16 d. (2r.
"Soc. Partijos sprendimas del
kivirčių L. S. Sąjungoj") So-
cialistų Partija patvirtino L. S.
S-os Pildomojo Komiteto ak-
ciją suspendavimo ir perorga-
nizavimo 4-tos ir 22-ros kuop-
ų.

Abidvi perorganizuotosios
kuopos jau gavo iš Socialistų
Partijos čarterius.

Tuo būdu Sąjunga apsisalė
nuo elementų, kurie buvo užsi-
spyrę kelti netvarką ir suirutę
musų organizacijoje, ir peror-
ganizuotųjų kuopų draugai,
gavę savo čarterius, galės da-
bar rimtai ir energingai pra-
dėti platų ir planingą socialis-
tinę idėjos sklaidimo darbą.

A. Žymontas, L. S. S. Sek.
1739 S. Halsted, Chicago.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJENAS"

Šimto Nuošimčių Patrijotas

UPTON SINCLAIR'O
EINAMOJO LAIKO APSAKYMAS

(Tesinys)

Petras perskaitęs šitą žinią žinojo, kad ki-
ta audringa valanda laukia jo, susitikus su sa-
vo ponu. Bet jis nieko nedarė iš to, aciu tam,
kas atsitiko kėlios minutes pirmiau, aciu daly-
kams daug didesnės svarbos. Mat pasiuntinys
atnešė jam specialiai siunčiamą laišką ir jis dreb-
čiančia širdžia jį atplėšė skaitė:

"Gera! Sutik mane Guggenheimo departa-
mentinės krantuvės laukiamajame kambary ant-
rą valandą šiandien po pietų. Bet del Dievo meilės
užmiršk Nelę Dulinaitę. Tavo, Edita Eus-
taitė."
Taigi Petras apsitaisė savo geriausiais dra-
bužiais, kaip ir pirmiau kad savo laikinam me-
dauz mėnesiui su gyvanaše, visa valanda pir-
miau. Atėjo ir Nelė taipgi apsitaisiusi taip, kad

pasiziūrėjęs į ją tuojau matei, kad ji lankosi
aukščiausiuose rateliuose be atsižiūrėjimo į iš-
laidas. Nelė retkarčiais pasiziūredama per pe-
tį kalbėjo su juo ir aiškino jam, kad vyras bul-
dugo veidu Tadas Kroteris yra tikra nelaimė
ir kad sunku nuo jo ištrukti, nes jis visą dieną
neturi ką veikti.

Laukiamasis didžiosios departamentinės
krantuvės kambarys nėra vieta, kur Petrai teko
savo širdį išlieti; bet jis turėjo juo pasitenkinti
ir jis papasakojo Nelei, kad jis ją myli, kad jis
niekuomet negalės kitos pamylėti, ir kad jis jau
turis ištisas kruvas pinigų ir vis lipa aukštyn
gerovės kopėčiomis. Nelė nesiuko iš jo, kaip
kad ji darydavo tą pirmiaus Džindžambos Baž-
nyčioj, nes lengva buvo matyti, kad Petras Gud-
žas jau ne indų plovėjas, o pasaulio žmogus su
žvatinčia paslapties atmosfera. Nelė tuojau
paklausė jo ką jis veikia; jis pasakė, kad
jis negali pasakyti, kad tai esanti
kuo didžiausios svarbos paslaptis; kad jis
esąs prisiekęs nesakyti. Tai buvo vokiečių sni-
pų ir bombinių samokslų dienos, kur kaizeriai,
imperatoriai ir carai pilte pinigų Ameri-
kai visokiausiems dramatingiems tikslams; taip
pat tai buvo valdžios kontraktų ir slaptų rei-
kalų metas, kur seimų koridoriuose ir privati-
nėse susirinkimų vietose, tokiuose viešbučiuose

Skaltitojų Balsai

[Už išreiktas klame aktyvų
nuomones Redakcija neatsako.]

UNIJOŠ IR KAIPI JOS PAGERINTI

Unija vadiname darbininkų susitarimą arba vienybę savo amato ar klasės reikalams apginti. Aš čia kalbėsiu tik apie Jungtinių Valstijų darbininkų klasę.

Jungtinėse Valstijose įvairiose darbo šakose darbininkai taip yra balsiai išsivaduoti, kad sunku yra ir įsivaizduoti. Kada samdytojai užkrauna ant darbininkų tokią našta, kad jie neįstengia jos panešti, tasyk darbininkai bando ją palengvinti jas taikiu keliu, pasiriję kovote iškovoti lengvesnę padėtį. Kada šitas pasirijimas jiems taipgi nepavyksta, o jis nepavyksta, nes, budami atskirais vienetais, jie neturi gana pajiegy darbavijų pastangoms atsilaikyti, tasyk jie pradeda burtis į burius savo profesijose, ar amatuose. Kartais toji pačioji pramonė, ar pramonės šakoj susidaro keliolika unių. Visos tos uniųs viena nuo kitos atsiskyrę, neturi savo tarpe vienybės ir skursta. Jos deda tam tikras paskirtas mokeskis ir jomis užlaiko daugybę visokių viršininkų, mokėdamos jiems geras algas. Šių unių viršininkų priedermė yra žiūrėti uniųs reikalų, bet jie dažnai daro kaip tik priešingai tam. Unių viršininkai dažnai esti kompanijų apmokami tarnais ir jie pagelbsti joms darbininkus išnaudoti, arba jei jie nėra tokiais tarnais, tai ima kyšius darbininkų reikalus parduoda, kada jiems atsitinka proga. Tokiais darbininkų vadais yra Gompersas, Lewis ir daugybė kitų. Jų vedamų unių nariai dirba sunkiose sąlygose už mažą mokeskį, o kada jie išveda savo uniųs į streiką, tai jų streikas esti pralošiamas ir po sunkios kovos darbininkai turi grįžti atgal į vergiją nieko nelaimėję ir dar didesnę bosa neapykantą užstraunkę. Taigi labai liudna, žiurint į šiandieninių darbininkų organizacijų bergždžių kovą su darbavijais.

Bet unija turi dar didesnių ydų. Sakysim viena unių išeina į streiką, ką daro kitos uniųs toji pačioji darbo šakoj? — Jos padeda streiką sulaužyti. Gelžkelių darbininkai atveža streiklaužius, atveža jiems medžiagas ir išveža jų gaminius. Man pačiam teko matyti Chicagoje Plieno darbininkų streiko metu kaip trys vagonai kimšte prikimšti juodveidžių streiklaužių buvo atvežta į streiko vietą. Kada vienas lokalas streikuoją, tai kitas toji pačioji pramonė lokalas dirba ir juokiasi, atsimokėdami aniems. Girdi, kaip mes streikavom, tai jus dirbote, tai dabar jus streikuokite, o mes dirbsim.

Iš šitokios organizacijos, žinoma, darbininkams nieko gero nėra. Iš jų naudojasi tik viršininkai, dideles algas imdami, ir kompanijos, kurioms svarbu yra, kad darbininkų tarpe nebūtų susipratimo, nebūtų vienybės.

Bet kas gi lieka daryti? Kaip tą viską pataisyti? Mano nuomone reikia, kad susipratę darbininkai nesusitodami keltų unių klausimą visuose darbininkų susirinkimuose, visuose jų suvažiavimuose ir kalbėtų jiems apie reikalingumą įkurti vieną unių visiems darbininkams. Jei kol kas negalima suvienyti visų unių į vieną, tai bent visos vienos pramonės šakos suorganizuoti į vieną, o laikui bėgant bus galima ir visos suvienyti; tasyk iškilus vienoj vietoj, vienoj kokių šakoj streikui, nebus kam jis laužyti nebus streiklaužių, nes visi bus draugais ir tos pačios uniųs

nariais ir streikas bus išlaimėtas.

Prie to dar negana kovot vien ekonominėj dirvoj; dar labiau reikia kovot politikos dirvoj rinkimų metu kiekvienas darbininkas privalo balsuoti už tikruosius darbininkų kandidatus, už Socialistų Partijos tikieta, už socialistus, kurie visur ir visados stengiasi išvaduoti darbininkų klasę į po kapitalistų jungo. Tasyk nereikės bijoti nei indžionkšnio, nei policijos, nes darbininkų pastatytoji ir darbininkų išrinktoji valdžia nepasijus mušėkų daužyti galvas darbininkams už tai, kad jie stengiasi sau geresnę padėtį iškovoti. Mažiukas.

ATSAKYMAS R-NIUI.

Naujienu No. 191 (Gruodžio 14) p. R-nis sako, kad šį kartą vaidinant "Dvi seseri" jau veiklas buvęs apglostytas, patys riebumai nugraibyti. Tai netiesa. Nieks neužglostytas, ir joki riebumai nenugraibyti. Veikalą vaidino tie patys artistai, tais pačiais rubais, prie tų pačių scenerijų ir iš tų pačių drukuojama mašinėlė atspaudintų knygučių, ir viskas taip buvo šį kartą kaip ir pirmą kartą. Matyt, kad p. R-nis nori pateisinti pono Nemelo merlus, kuris po pirmam atvaizdinimui visokiais išmisiais išbiurojo minėtą veikalą.

Toliau R-nis sako: "tokiais veikalais gėrėtis netenka tiems, kurie į teatrą žiuri kitaip negu veikalo autorė ir nedaug reikalaujančioji publika". Čia tai negaliu žinoti iš kokios pusės į teatrą žiuri p. R-nis, bet veikalo autorė žiuri į teatrą iš leisingos pusės, man nerupi, kad sutverti teatrą iš gražiųjų žydinčių gėlių, nežiurint kokiam purve jos išaugintos, bylik gražiausius žiedus suskynaus publikai parodyti. Man nesvarbu, kad parašyti teatrą sugraibius tik pačius gražumus, o viską kas atsitiko užglostčius, lig ir skarmaline lelyte papuošta puikiais kaspinėliais, o neturėnia gyvybės glamonėti, bučiuoti ir gėrėtis. Ir lokioj formoje perstatyti teatrą tikslai gražumo rinkiniuose, o teisybės butije, ir taip žavėti publiką tik gražumais slepiantais patį branduolį žiauraus atsilikimo, vilioti jausmus kokių tai suspauduto saldzū svajonių išsipildymo, tai aš tame matau maldininkų amatą ir palieku ji jiems. Rašydama veikalą "Dvi Seseri" stengiausi sunėsti grupon tikrą atsilikimą ir atvaizdinti tokioje šviesoje kaip ir buvo atsitikę, šį veikalą parašiau ne su tikslu, kad publikai parodyti kaip po svarbą atsitikto dalyko, bet visas mano troškimas, kad parodyti kiek nelaimių turėjo pernešti šeimyna atkeliajus į šią šalį bedarbės metu, ir kiek jaunų nekaltų mergaičių per nežinojimą ir lengvatikystę patenka į prostitucijos namus, ir šis atsitikimas tai ne dėl bėdnuolių buvo įsteigtas tas prostitucijos urvas, bet jis buvo turtingesniųjų palaikomas, ir čia įvilotos mergaitės buvo dar žiauriau skriaudžiamos ir išnaudojamos negu kad paprastose prostitucijos namuose, rašiau šį veikalą, kad perspėti mūsų jaunuoles nepatikėti tiems, kurie važinėdami brangiame automobiliuje, mandagiai užkalbina pro šalį praeinančias, pasiulina puikų pasiūlymą, šitas veiklas aiškiai parodo kur jie nuveža ir ant kiek madnagai jie vėliaus su joms apsieina, mat ponas R-nis mano, kad daryti tai viskas valia, galima, bet pasakyti apie tai didžiausius nusidėjimus. Kodel bijoti teisybės. Jeigu koki dalykai ardo žmoniųs gerbuvį, tai į juos ir reikia daugiau atidos kreipti, kad kaip nuo to apsaugoti, kiek suprantu iš jūsų minties išreikštos jūsų korespondencijoje, tai jums rodo, kad teatras turi būti kaip tas lieptas amatininko gražiai sudirbtas, pertiestas skersai sukuriams verčiantis pragarines gėlmės šniokščiančią upę, nežiurint kiek pavojaus gėlmėje, bytik tiltas gražus ir taip ramiai sau žengti, bytik pereiti į ten kur akim ir minčia numeravai, bet geriaus žiurėkim teisingai į mūsų teatrus, ir gal tuomet nebepaliks taip toli skirtingos mūsų mintys.

— M. Dudulienė.

KUR PINIGAI GALETŲ NEŠTI GERO PELNO.

Kazin kodel mažą lietuvių eina į farmas ukininkauti, ypač North Dakotoj, kur farmos galima prieinama kaina įsigyti. Ar nebūtų gera sudaryt lietuvių koloniją? Daug kas norėtų gyventi ant farmų, jeigu būtų sudaryta organizacija farmoms pirkti ir produktams parduoti tiesiai vartotojams. Darbininkai ką sutaupydami deda į bankus ant 3 procento, kuomet jie galėtų lengvai pelnyti mažiausiai 6 procentą. Žmogus turėdamas pinigų 20 procentą farmos kainos galėtų pirkti farmą, likusią sumą pasiskolinti iš draugijos ant 6 procento. Pavyzdžiui, turėdamas 1000 dolerių pirktum farmą už 5000 dolerių; įmokėjęs savo 1000 dol. galėtum kitus 4000 dol. pasiskolinti iš tam tikrai suorganizuotos kolonijos draugijos ant 10 metų išmokėjimo. Įtaisius "vėrauzę" Chicagoj kolonistai galėtų prisiųsti savo produktus ir čia parduoti nebrangia, o vis tik turėti gero pelno. Milijonai lietuvių darbininkų dolerių guli Chicagoj barakuose ant 3%, o daug ir visai be nuosimėjų laikomi namie pančiakose sukišti, kuomet tie pinigai galėtų nešti kelis syk didesnį pelną.

— J. S. Kurchuk.

Darbininkai, nesiduokite klaidinti savęs.

Apie metai laiko laikurie ambtingi L. S. S. nariai pasiūlyk Sąjungoj turbut tuo tikslu, kad ją griovius — iš vidaus — ir gavę pasekėjų pradėjo net iš L. S. S. kuopų mesti tuos, kurie nepritarė Jamonto-Strado ir kompanijos klikai. Jie dabar pradėjo leisti dągi savo laikraštį, kad apkenktų "Naujienuoms". Prisiuntė jie ir man tą savo šlamštą. Bemaž pusė jo pavesta kolonijumai bei šmeižimui "Naujienu" ir jų vedėjų. Ant pirmo puslapio prirašyta apie "Naujienu" vedėjų "slaptus" susirinkimus ir apie siuntinėjimą "proxy" ir tt. Patys muša, patys rėkia. Ar dabartiniai "Naujienu" vedėjai laikė slaplus susirinkimus, aš nežinau, bet kad Jamonto-Strado — Aglinsko kompanija laikė ir laiko slaplus susirinkimus ir siuntinėjo "proxy", tai ir aš galiu paliudyti.

Aš nesu "Naujienu" šerininikas, o vienok p. Aglinskas dar šių metų pradžioj buvo prisiuntęs laiską gauti "proxy". Taigi iš to matyti, kad šalka susidarius jau senai varo propagandą, idant subankrutijus "Naujienu". Ponas Aglinskas jau tada savo laisgę koliojo drg. Grigaitį ir Jurjelionį šliksčiausiais žodžiais. Aš bent nuo savęs patariu kiekvienam profaujančiam darbininkui nepasiduoti tokiems triukšmadariams. Jau ir iš to aiškiai matyti, kad Jamonto-Strado kompanijos kaltė, nes ir Socialistų Partijos Chicagoj lokalas pripažino juos kaltais. "Naujienu" per septynerius metus daug patarnavo lietuviams ir nuosakiai gynė darbininkų reikalus nuo jų priešų. Taigi kiekvienas darbininkas privalo sakytį ir remti Naujienu kaip vienintelį darbininkų dienraštį.

— Zigmaz.
Baltimore, Md.

J. P. WAITCHES
LAWYER Lietuvių Advokatas
Dienomis: Room 611 —
127 N. Dearborn St.
Tel. Dearborn 0006
Vakarnis: 10736 So. Wabash Ave.
Tel.: Pullman 6377.

Nature's Laxative
Pradėk teisingai dieną. Natūraliū
inkstu būdu. Gausi NATURE'S
LAXATIVE mitybą žin baktėvį
Gavantuotas. Tankiai imituotas
Niekomet nebuvo jam lygus.

PUSĖ KAINOS Išpardavimas

Vyrams ir vaikams siutai ir overkotai \$20, \$25 ir \$30, dabar po \$10, \$12.50 ir \$15.
Kiti siutai ir overkotai iki \$45.
Turime pilniausį pasirinkimą vyriškų vaikams ir vaikams siutų, overkotų, Mackinaw, rainkotų ir keltinių už pusę originalės kainos. Taipgi, trunų ir siutkeisų.
Tamtistos pinigų vertė, arba pinigai gražinami.
Atdara kasdieną iki 9 val. Ned. iki 6 vak.
Isteigta 1902
S. GORDON,
1415 So. Halsted St.

NAUJIENU Bridgeporto Skyrius yra pašaukiamas telefonu Boulevard 9663

VALANDOS

Bridgeporto Skyrius yra atdaras ir priima pinigus siuntimui Lietuon kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakare; nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 2 val. po piet.

Padarysime 500 namų linksmams Ateik į mūsų dirbtuvės brenčių

\$25

Nupirks didelį Phonographą 1922 modelio, kuris gražina visokio išdirbimo rekordus, su raštelio GVARANTAVIMU ant 10 metų. Šių phonographų reguliari kaina nuo \$100 iki \$200. Tik 500 phonographų su tokia kaina.

Tik \$42

VELTUI — Jūsų pasirinkime iš 24 rekordų, 500 pilno dydžio, taipgi dainanto adata su kiekvienu phonographu. Ateikite pas mus ir mes

parodysime gražiausius phonographus. Kiekvienas phonographas yra peržiūrėtas mūsų mechanikų, 15 metų patyrimo. ATEIK TAIP GREIT, KAI GALI GERIAUSIAM PASIRINKIMUI. MES PALAIKYSIM IR KADA NORĖSI, TADA PRISTATYSIM. VELTUI PRISTATOME VISUR. JEI GYVENI UŽ Miesto, PASIUSIME C. O. D. DALESDAMI PERŽIURĖTI PIRMAU, NEGU MOKĖSI PINIGUS.

Main Salesroom Factory Branch

1020 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Atdara kasdieną nuo 9 iki 9. Ned. iki 4 val. po pietų.

KALEDŲ DOVANOS

Nustebink savo moterį ir draugus su Kaledų Dovanomis. Turime skabiamų mašinų, ant grindų ir stalo pastatomų gražiausių ir visokių rūšių lempų. Specialiai žemos kainos prieš Kaledas. Labai specialės kainos Kaledų eglaitėms šviesos.

Suvedame dratus ir suvedame fixtures į 6 kambarių namą už \$69.00. Persitikrinami kreipkites pas mus arba telefonuokite, o mes suteiksime apskaitinimą. Darbą visuomet garantuojame.

Taipgi laikome elektros įrankių krautuve ir taisome viską namieje. Musų kainos prieinamos.

NEW PEOPLES ELECTRIC CO.

1711 West 47th St.
Tel.: Yards 413
Tarpe Hermitage ir Paulina.

Specialistas Ligu

DR. J. W. BEAUDETTE

Ofisas
Novako Valstija
1724 S. Ashland Ave.
Val.: 2:30—5 ir 8:30—10 P. M.
Ned.: 2:30—4:30 P. M.
Telephone: Canal 464

Ofisas
5106 S. Ashland Ave.
ant viršaus Banko
Val.: 1—2:30 ir 6:30—8:30 P. M.
Nedėliomis iki 2:30 P. M.
Telephone: Republic 806

STREIKAS UŽBAIGTAS

Susisvesk elektros dratus į savo namą dabar. Kaina stabtilnal tema. Pagabus išmokescio planas suteikiamas, jei norite. Mielai apskaitinavimą suteikiame.

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

DR. HERZMAN
18 RUSIJOS
Pernikšlė nuo 3412 So. Halsted St.
po No. 3313 So. Halsted St.
Herali Istovijams šinomas per 23 metų kalpo patyryse gydymas, akuroras ir akušeris.
Gyde atstria ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokias elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1825 W. 18th St., netoli Plak St.
VALANDOS: Nuo 12—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakara.
Dienomis: Canal 8110 arba 857
Naktimis: Drexel 356 — Drexel 454
Gyvenimas: 3513 S. Halsted St.
VAL.: 9—12 ryto ir 8—9 val. vak.

MRS. A. MICHNIEWICH AKUŠERKA

3101 S. Halsted St., kampo 31 val.
Vienams name su Dr. Monkevičium.
Tel. Boulevard 9708

Bajgusl Akušerijos kolegiją; ilgai praktikuosl Pems silvanijos hos pitalėse. Pasiekmingai pastarnauja prie gimdymo. Duo da rodą visokios ligose rel kalposse rel moterims ir merginoms.

T. Pullman 5438
A. SHUSHO
AKUŠERKA
Turis patyrimą moterų ligose; rupestingai prižiuriu ligone ir kudių laikų ligas.
10929 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. CHARLES SEGAL
Praktikuoją 15 metal
Ofisas
2729 So. Ashland Ave., 2 tubas
Chicago, Illinois.
Specialistas džiovos
Moteriškų, Vyriškų ir Vaikų Ligos.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 5 val. po piet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 val. valandos ryto iki 1 val. po piet.
Telefonas Drexel 2890

DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
X-Spinduliai
Ofisas 2201 W. 22nd St., kampo S
Leavitt St. Tel. Canal 6222.
Rezidencija 3114 W. 42nd St.
Tel. Lafayette 4988.
Val.: 1-4 ir 7-9. Ned. 10-12 pietų

Tel. Austin 757
DR. MARYA DOWIATT-SASS.
Kątik sugrįžo iš Californijos ir val tps savo praktikavimą po No. 5203 W. Harrison St.
Valandos: 8—12 kasdieną ir 6—9 vakare šikriant nedėliandienas.

Dr. Maurice Kahn
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Ave.
Tel.: Yards 994
Ofiso val.: 8 iki 10 v. ryto, 1 iki 8 ir 7 iki 9 v. Naktimis ir nedėlioj po pietų.
Tel.: Oakland 1294

DR. M. STAPULIONIS
Gydan be gyduolių ir be operacijų
3347 Emerald Ave.
9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakare
Tel.: Boulevard 9397
731 W. 18th gat. 2 iki 8 vak.
Tel.: Canal 279

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampus 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak.
Phone Canal 257

Telefonas Pullman 856
DR. P. P. ZALLYS
Lietuvių Dentistas
10801 So. Michigan Av., Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 diang
Nuo 1 po pietų iki 9 vakare.

Telephone Yards 5834
DR. P. G. WIEGNER
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ir ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telephone Boulevard 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakare, Sereodom 9 v. ryto iki 12. Vakarnis 6—9. Nedėl. pagal sutarimą.
2261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Telefonas: Boulevard 7049
DR. C. Z. VEZELIS
Lietuvių Dentistas
3712 South Ashland Ave.,
arti 47-jos gatvės

DR. A. R. BLUMENTHAL
Akių Specialistas
4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.
Ned. 10 iki 12 pietų.
Tel. Boulevard 6487

DR. YUŠKA
1900 So. Halsted St.
Tel. Canal 2113
Ofisa yalandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro.
Rezidencija: 2811 W. 63rd St.
Tel. Prospect 3466

Telephone Yards 5082
DR. M. STUPNICKI
3107 So. Morgan St.,
Chicago, Ill.
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakaro.

Ofiso Tel. Blvd. 7820
Prancėšimas
DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Perkels savo ofisą į
4601 So. ASHLAND AVE.
Val.: 10:30 iki 12; 3:30 iki 5 ir 6:30 iki 8:30. Ned.: 10:30 iki 12:00 dieng.
Nam.: 2914 W. 43rd Street.
Tel. Lafayette 263

DR. G. M. GLASER
Praktikuoją 30 metal
Ofisas:
3149 S. Morgan St., kertė 32 St.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyriškų.
Taipgi Chroniškių Ligu.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 5—7 vakare. Nedėliomis nuo 10 — 2 po piet.
Telephone Yards 687

Canal 257
Naktinis Tel. Canal 8118
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po piet. 6 iki 9 vakare.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampus 18 ir Halsted St.

Telephone Yards 1632
DR. J. KULIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gyde visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Specialiai gyde limpančias, sones ir psalaptin-gas vyrų ligas.
3259 So. Halsted St., Chicago.

Tel. Boulevard 2160
Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
8—9 vakaro.
3503 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

Telephone Van Buren 294
Reg. 1139 Independence Blvd. Chicago
DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų chroniškių ligų
Ofisas: 3554 So. Halsted St. Chicago.
Telephone Drexel 5693
Valandos: 10—11 ryto; 2—3 po piet. 1—2 vak. Nedėliomis 12—12 dieng.

CHICAGOS ŽINIOS

Skerdyklų darbininkų susirinkimas

Šiandien, gruodžio 20, lygiai pirmą valandą po pietų Columbia Hall svetainėje (48-tos ir Paulina ggg.) įvyks didelis skerdyklų streikierių masinis susirinkimas. Jame dalyvaus daugiausiai lietuvių streikieriai. Ten kalbės žymiausi lietuvių kalbėtojai. Taigi yra pagaiduojama, kad šiame susirinkime atsilankytų netik visi skerdyklų streikieriai, bet taipgi ir visi kiti darbininkai, kuriems tik laikas pavelti, nes iš kalbėtojų bus galima išgirsti labai daug ko naudinga ne vien tik skerdyklų darbininkams, bet apamai visiems darbo žmonėms.

Darbininkų, ypač streikuojančių darbininkų klausimas yra labai svarbus ir jų gerbuvai priklauso nuo šio klausimo supratimo, kadangi nedaug gerų kalbėtojų yra, kurie galėtų šį klausimą darbininkams išaiškinti ir nuodugnai išaiškinti, tai darbininkai yra kviečiami butinai atsilankyti į šį darbininkų masinį susirinkimą ir išgirsti tą, kas labai retai galima išgirsti.

Prie progos taipgi galima pranešti, kad šiame susirinkime bus darbininkams išaiškinti visos dabartinio skerdyklų streiko stovios, kada jis gali pasibaigti ir kaip darbininkai gali jį pilnai laimėti. Beto, žinoma, bus daug kitų svarbių darbininkams streikieriams pranešimų.

Taigi visi atsilankykite į šį susirinkimą virš paminėtų laiku.

PROTESTUOJA PRIEŠ SPAUDĄ.

Vakar Chicago Daily Tribune laikraščio redaktoriai pranešė, kad pastaruoju metu jie gavo keletą protestų nuo Europos valdžių prieš tai, kam jie savo laikraštį kartais nevaiš malonias joms žinias patalpinia.

Jeigu šis pranešimas yra teisingas, tai galima numanyti ant kiek yra liuosa militarinių Europos šalių spauda.

AGOTA JOVORAUSKIENE

(Po tėvais Sturoniukė)

Paminėjimui metinių sukaktuvių. Jau praėjo metai laiko kaip persikyrė su šiuo pasauliu mūsų brangiausiaji globėja ir motinėli. Mirė gruod. Dec. 25 d. 1920 m., 3 val. po pietų, turėdama apie 60 metų amžiaus. Vėlonės pašėjo iš Kaimo rėd. Raseinų apskr., Jurbarko valsė, Girdžių parapijos, Butrinų kaimo. Paliko didžiulį nuliudimė 2 sūnų: Juozapą Ameriką, Joną Lietuvą; vieną brolių Lietuvą, Jurgį Staroną ir daugiau giminių Amerikoje ir Lietuvoje. Ak Dieve, Dieve! Kad ta beširdė mirtis atėjusi atėmė gyvybę ir suardė visą gyvenimą. Nors mirė, bet mūsų širdyse neužgesa didžiausias nuliudimas ir apgalvestas motinėlis. Lai buna lengva Lietuvos žemei, o budama Dievo globoj, lai išmels ir mums vietą šalia savęs ir gyventi per amžius linksmybėje.

Mes jos daugiau ant šios ašarų pakalnės nesulaukime, nematysime nei nusiklaimo, todėl gimėnės, draugai ir draugės ir pažįstami atmindami tai liudnį dieną a. a. Agotos mirties perėjusiuose metuose širdinai kviečiami atminti už jos vėlę ir atsilankyti ant pamaldų, kuris išgalit. Tam miruliui, gruod. Dec. 22 pusę po septynių ryto atsisbus višamaldos šv. Baitramiejaus bažnyčioje, Vaukegan, Ill.

Kviečia nuliudes sūnus
Juozapas Jovarauskas.

SKYSTIMELIO APASTALAMS SUSIMYLĖJIMO JAU NERA.

Policija pranešė, kad vakar ir užvakar šimtai smuklininkų ir šiaip jau namie mūnšainės varytojų suareštuota. Smuklininkus, pas kuriuos rado degtinės, vietos policijos stotys juos aukštesniam teismui teisti atiduoda, gi visus tuos, kuriuos policijos agentai sugavo mūnšainę savo namuose varant, arba pas kuriuos bent kiek skystymelio rado, teisia vietos policijos teismuose; juos baudžia dažniau užsimokėti \$50 pabaudos ir teismo lėšas.

Sako, kad labai daug ir lietuvių tose medžioklėse pakliuvo. Mat dabar labai daug jų daro šventėms Dievo "dovaną" ir jiems tai bedarant tie nelabai "dėdukai" juos išnetyti užklumpa. Na, ir, žinoma, tuomet jie ir gauna "fri raidą".

Mūnšainės medžioklės, sako, tęsis iki tol, kol Chicagoje ne užtekės sūnšainė.

Tie "dėdukai", sako, dabar vis vien užuodžia tuos namus, kur skystymėlis yra varomas, nežiurint ir to, kad durų raktas skylutė esti užkista ir kvapui nėra pro kur lauk išeiti...

VIS DAR KRIUKSI.

Užvakar Colonial teatre įvyko lenkų prakalbos ir koncertas lenkų nuo aukštosios Silezijos "sukilimų" nukentėjusių našlaičių ir našlių naudai. Lenkų "spykeriai" savo prakalbose atštriai smerkė anglius už tai, kam jie visokiais būdais "trukdė" jų politiką aukštojo Silezijoje ir kitose "jų" (lenkų) provincijose. Ypatingai jie labai šukavo prieš anglius, kam šie nepadėjo jiems pasisavinti visos Silezijos ir kitų provincijų, kurios, pasak jų, šventai jiems "priklauso", būtent, kaip tot Lietuva, Ukraina ir tt.

Visgi, matyt, ta "tetulė" turi geras akis ir su savo "kvapu" nori visą pasaulį pasmardyti.

Lietuvių Rateliuose

VAKAR ŽEMAITĖS PAMINEJIMUI.

Percito septintadienio vakarą Hull House teatre buvo surengtas vakarėlis neseniai pasimirusiai mūsų pasižymėjusiai rašytojai Julijai Zymantienėi-Zemaitėi paminėti. Vakara surengė artimieji nabašinkės draugai viena paminėjimui ir įvertinimui josios literatūros, kita — įsteigimui fondo Žemaitės paminklui pastatyti.

Vakaron susirinko žmonių mažokai. Vakariui pirminkavo d-ras Montvidas. Svarbiausias šito menko susirinkimo priežastis buvo dvi: viena besitariant Kalėdų šventėms žmonės buvo užimti šventiniais reikalais, kurie pas juos stovėjo pirmoj eilėj, kita didžiausia garbintoja Žemaitės, Moterų Apšvietos Draugija tą vakarą turėjo savo parengimą. Bet Žemaitės vakaro rengėjai išanks to nežinojo. Vakaras gi velionės atminčiai pagerbti reikėjo daryti umai, neatidėliojant. Ir buvo suruoštas. Ir rengėjai gerai padarė. Jie padarė savo sumanymui pradžią ir Žemaitės paminklo fondas tapo įkurtas.

Vakaro programos buvo įdomios ir pasigerėtinos; jis susidėjo iš referato, perskaitymo

Antanas Kiusas
Mirė nedėlio. Gruodžio-Dec. 18, 1921. Turėjo amžiaus 51 m. Buvo vedęs, moteris Lietuvoje. Taipgi motina ir sesuo Lietuvoje. Paėjo šiaulių apskr., Gruodžių parapijos, Mažeikių kaimo. Amerikoje išgyveno 15 metų ir paliko brolių Vincentą.

Laidotuvas bus seređoj. Gruodžio-Dec. 21, 1921, iš namų 2308 S. Halsted St., į Tautines Kapines, kaip 10 val. ryto. Draugai ir pažįstami, malonėkit dalyvauti laidotuvsė. Lieka nuliudes brolis.
Vicentas Kiusas.

įdomesnių vietų iš Žemaitės raštų, jos artimų draugų papasakojimo apie ją ir muzikalės dalies, kurią išpildė mūsų muzikos žvaigždės.

Referatą padarė Naujienų redaktorius P. Grigaitis. Jis trumpai ir vaizdžiai nupiešė nabašinkės gyvenimą ir įvertino jos literatinio darbo svarbą mūsų literaturoje. Jos gyvenimas jo papasakojimu, yra toks: Žemaitės tėvu buvo dvaro užveždas o melina, šeimininkė dvaro savininko šeimoje. Augdama dvare ji persiėmė lenkiškumo dvasia ir persikūnė kiauurai dvaro žmogui, ponų ir prastų gyvenimu. Ji nelankė mokyklos nei viena dieną, bet buvo išmokyta skaityti ir rašyti ir mokytojų lenkų, rusų ir lietuvių kalbas. Ištekė jo už nemokyto dvaro darbininko Zymonto, su kuriuo įsitaisė savo nedidelį ukį ir dirbo sunkius šeiminkės darbus augindami savo vaikus lenkiškoje dvasioje.

Pirmutinius savo bandymus su plunksna ji padarė turėdama suvirš penkiadesimt metų amžiaus, raginama ir pamokinama jauno lietuvių studento ir liaudies mylėtojo Povilo Viškonto Lietuvos Demokratių partijos kurėjo. Nuo to laiko ji rašė vaizdelius, gyvai paimtus iš prastųjų, prispaustųjų ir išnaudojamųjų Lietuvos žmonių gyvenimo; rašė juos be jokios tendencijos, realiai ir taip gabiai, kad nupiešusi koki netikusį apsirėiskimų žmonių gyvenime, tartum sakyte sakė, kad reikią tų žmonių pasigailėti ir tokių apsirėiskimų vengti.

Pirmutinė Žemaitės apysaka buvo "Rudens vakars", po kurios sekė visa eilė kitų. Jau ta pirmutinė apysakėlė turi tokių ypatybių, kad jei Žemaitė ir nebūtų parašiusi nieko daugiau, tai, referento nuomone, ta viena jau suteikia jai neužmirštiną vardą lietuvių literaturoje.

Po referato p. Jurgelionis dailiškai perskaitė jos alegoriinę "Pasaką" apie bulių ir ožių ir dvi kitas charakteringas vietas iš jos raštų. Po jo p. Jurgelionienė papasakojo apie nabašinkę, kiek jai teko pažinti ją ir Lietuvą ir per penkerius metus jos buvimą čia Amerikoje. Žemaitė, kaip ji jai atrodė savo dvasia buvo jaunas žmogus, daug jaunesnis ir pajiegesnis negu daugelis jaunųjų nežiurint jos 76 metų amžiaus. Ji domėjosi visu Amerikos lietuvių gyvenimu, skaitė visus jų laikraščius ir stebėtinai viską atmindavo; nebuvo to vakaro, kuriame ji nebūtų buvusi ir nebuvo to atsitikimo, kurio ji nebūtų pastebėjusi ir atminusi; visur jiėjo už prispaustųjų žmonių reikalus ir darbavos plačiai Amerikos moterų darbuotė. Ji turėjo savo tam tikrą nusistatymą, aciu kuriam ji įsigijo sau prieši net to darbuotė, kurioji ji pati darbavos. Bet ji laikėsi savo pažiūrų ir veikė, nežiurint to, kad jos veikimui kartais buvo statomos kliutys.

P-nas Valančius išėjęs kaipo žmogus iš tos pačios vietos su Žemaitė, pratarė kelis žodžius ir susirinkusius ir paragino juos paremti sumanymą Žemaitėi paminklą pastatyti. Pradžią tam darbui čia pat tapo padaryti neblogo. Iš palyginti mažo būrelio žmonių pertraukė tapo surinkta daugiau kaip 150 dolerių.

Po pertraukos sekė muzikalinė programo dalis. Pirmiausia p. Jozavitas paskambino piano solo, paskui išėjo p-lė Rakauskaitė dainuoti akomponuojant kitam mūsų jaunųjų pianistų p. Oliui. Ji sudainavo pirmą kartą anglišką melodiją; antrą "Kur bakažė samano ta", kuria, kaip ji sakė, Žemaitė mēgdavo klausyti. Po jos išėjo kitas mūsų dainininkas p. Stogis. Jis taipgi sudainavo dvi angliškas melodijas. Klausytojai su užsispyrimu

plajo abiem, šaukdami juodu padainuoti daugiau, bet dainininkai išėję abudu sudainavo lietuvišką dainelę duetu ir užbaigė, palikdami susirinkusius pakilusiam upe skirstytis.

— Reporteris.

Vitauro Band draugijos susirinkime gruodžio 14 d. G. Chernausko svet. buvo išklausa komisijos raportus iš pastarosios Chicago Lietuvių Darbininkų Tarybos konferencijos, įvykusios gruodžio 11 d. ir vienbalsiai priimtas. Ateinantys metams taipiau tapo paskirtas delegatas į Ch. L. D. Tarybą. Draugijos organu pasiskirta Naujienos, o korespondentų išrinkta J. Balakas. Valdbyon ateinantiesiems metams išrinkta: pirminkinku J. Keturakis, padėjėju J. Balakas, nut. rašt. J. Barčis, fin. rašt. J. Philips, kasierium Kost. Shaulitis, kasos globėju Ign. Jurevičia, maršalka M. Adomaitis.

Pranešimai

Meldžiame apielinkės draugijų neengti vakarų sausio 14, 1922, nes tą dieną West Pullman Lietuviškas Pašelpinis Klubas rengia vakarą.

ASMENŲ IESKOJIMAI

JIESKAU sesers Marcelės Laurinaitukės po juo Zubrickienės. Gyveno Cleveland ir Chicago. Meldžiu atsišaukti. Jeigu mirus, prašome jos pažįstamų pranešti.

JOHN LAURINAITIS, 4458 S. Ashland Ave., Chicago, Ill. Blvd.: 8990

JIESKAU Vinco Ascilos Mariampolės apielinkės, šilvoto kaimo. Aš esu k-tik atvažiavęs iš Lietuvos, turiu svarbų reikalą nuo namiškių. Meldžiu atsišaukti.

AUGUSTE GERULAITIS, 2211 W. 21st St., Chicago, Ill.

JIESKAU švogėrio Kazimiero Petrisko, Telšių apskr., 3 metai atgal buvo atvažiavęs į Kenosha, Wis., bet neilgai buvo, o dabar nežinau kur yra. Jo pati atsišaukė iš Lietuvos. Malonės patsal atsiliepti, jei yra gyvas, arba žinanti jį, telkis pranešti. FRANK URAVICH, P. M. 17, Ludington, Mich.

JIESKAU savo tėvo Julijono Tamošausko, Kauno rėd. šiaulių apskr., Pavandenio parapijos. Neseniai gyveno Chicago, Ill. 4507 South Ferrel Ave. (gal Farrell ave.). bet dabar nežinau kur randasi. Meldžiu paties, arba kas žino pranešti antrą. Kauon rėd. šiaulių apskr., Tryškių paštas, Juozas Tamošauskas.

IVAIRŲ SKELBIMAI

LIETUVIŠKA APTIEKA

John Molakauskas R. Ph. Aptiekorius ir savininkas. 3149 S. Morgan St., Kampas 32th ir Morgan St., Dr. G. M. Glaser name. Tel. Yards 1826

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS 5 kambarių flatas ir garadžius vienai mašinai, Brighton Parke. Rendo \$23 į mėnesį. Kreipkitės

3328 S. Halsted St.

IESKO DARBO

JIESKAU darbo prie mažos šeimos. Kam reikalinga tokia moteris atsišaukti. A. DAKNIS, 2145 W. 18 St.

JIESKAU darbo ir bekarne. Esu patyręs per 9 metus tame darbe Lietuvoje. Dirbau vokiškose bekarne ir ant kėskų, pirmos klesos; liejau permedimus, gyvas kvietėlas, risavones, pavėdėjimus 10 metų Amerikoje ir kitokio darbo užsiėmiau, bet noriu susipažinti su lietuvių kepejais.

L. Stankus, 616 W. Madison St.,

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKALINGA SEIMYNNINKĖ mergina ar našlė prie mažo darbo. Lengvas ir pastovus darbas, gera mokeskis. Atsišaukite

OREMUS CHEMICAL LABORATORY 1718 So. Halsted St.

JIESKAU merginos, našlės ar vaikino prisidėti iš pusės į salono būnį, nes mano partneris išvažiavo Europon. Prisiimsi pusininką pigiai. 4601 S. Hermitage Ave. 2-os lubos užpakalyje.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA patyrusio bučerio, mokančio lenkiškai ir angliškai kalbėti. 2241 W. 21st St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA VYRŲ ATLEIKAMU laiku ar visą laiką. Kiekvienas vyras turys abėnų subumą gali lengvai uždirbti nuo \$100 iki \$500 į mėnesį pardaviant Pirmo Mortgėjo 8 nuosimcio Aukšinius Bondsus. Patyrimas nereikalingas. Gausite šia patyrimą, kuriuod uždirbate daugiau pinigų nei uždirbate ir busite nepriegulmingi. Kreipkitės ypatingai biznio valandomis, sub. iki 8 val. vak. 1521 Madison Ave. PALATINE Arti Milwaukee ir Division St., Chicago.

REIKIA agentų pardavimui naujai išrastų gyduolių. Geras uždarbis. Kreipkitės tuojau adresu: 4630 S. Ashland Ave. Room 1. Nuo 2 val. po pietų iki 8 val. vak.

VYRŲ REIKIA SIOFERIŲ, AMATININKŲ ir paprastų darbininkų dirbti Taxi-Cabs didėlen Taxi Co. Gali padaryti \$125 į savaitę. Išmokysime važiuoti ir Taxi biznio. Nuolatinis darbas. \$400 kapitalo reikalinga. Piginai užtikrinti. 82 W. Washington St. Room 525.

REIKALINGAS patyręs barzdaskutis, vakaraiz ir subatomis. Atsišaukite 1829 S. Halsted St. Tel. Roosevelt 9041

PARDAVIMUI

GRAZI KALEDU DOVANA. Dideli 48 colių kabinetai; Phonografo už \$25.00. Groja visokius rekordus. Kreipkitės tuojau.

2247 W. Roosevelt Rd.

PARDAVIMUI saliuonas ir restorantas su visais saliuonu ir restorantų fiutres. Parduosiu už prieinamą kainą. Pardavimo priežastis, per daug turu biznių, arba jieskau teisingo bartenderio. Atsišaukite greitu laiku pirkėjas arba barkyperis. GEO. M. CHERNAUSKAS, 1464 Indiana Ave.

PARDAVIMUI saliuonas Central Manufacturing Districte. Lietuvių apielinkėj. Pašaukit Normal 5001 arba Naujienų ofisą 506.

PARDAVIMUI SALIUNAS, DARO biznį visą metą; pirmos klesos fiutres. Turi but parduotas tuojau. Atsišaukite: 6758 So. Halsted St.

PARDAVIMUI saliuonas geroj vietoj, biznis išdirbtas; šeši kambariai už pakalyj. Atsišaukite: 920 W. 14th St.

EXTRA BARGENAS. Parduoju būtinai ir grosernė lietuvių apgyvenimo vieta. Biznis gerai eina. Norinčiam pinigų pasidaryti, tai yra gera proga pirkti. Parduoju greit ir pigiai. Pardavimo priežastis patirsite ant vietos.

PARDAVIMUI grosernė, iš 2-ų galima pasirinkti bile vieną; vieta apgyventa lietuviams; biznis gerai eina; priežastis pardavimo: turiu dvi ir vieną turu greitai parduoti. Kreipkitės 737 — W. 34th St.

NORIU pirkti čėverykų taisyso šapą su la ilgyra, kad mano darbą išmokyti. Praneškite laišku. J. JANULONIS, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

PIRMOS klesos saliuonas pardavimui iš priežasties negalėjimo varyti biznį, esu užsiteresaves kitu bizniu tad šį parduosiu pigiai. 5 metų lysas. Locni fixtures ir cigarety laisnis. Tai yra bargenas ir geriausia proga visame gyvenime. Dėna meka biznį. Busu su pirkėju, kolai neužsiganėdins. Sam's — 1840 So. Halsted St.

RAKANDAI

RAKANDŲ BARGENAS. Jauna pora priversta parduoti savo 5 kambarių rakandus ant syk ar atskirai už gerą pasiulymą. Vėliausios mados sekėlyčiai setas, valgomio, miegamojo kambarių setai, velveto kaurai, ant grindų pastatoma lampa, davenport, rankomis malevoti paveiksai ir tt. Taipgi didelis dubletas su springa photographas, su rekordais ir dailmanto adata ir gražiausis groiklis pianas, ukelele prieidama, modelio 1921 su roliams šėpūte ir ant 10 metų gvarantuotas. Nepraleiskit šio bargeno. Rezidencija 1922 So. Kedzie Ave.

NAMAI-ZEME.

BRIGHTON PARK BARGENAS. Pardavimui 2 pagyvenimui medinis namas po 5 kambarius. Namas puikiai atrodo; parduosiu pigiai, arba mainysiu ant grosernės, bučernės ar saliuono. I pirmą flatą dabar galima kdaustytis. Kreipkitės. J. NAMON, 3328 S. Halsted St.

NAMAI-ZEME.

GREICIAUSIAI NUPERKAME, mainome, parduodame visose dalyse Chicago. Norinti parduoti, pirkti, mainyti, namą, bučernę, grosernę, farmą, lotą, mašiną, saliuoną. Turime pirkėjų ir mainytojų laukiančių. Kreipkitės ypatingai ar laišku. BRIDGEPORT REAL ESTATE CO. 3328 S. Halsted St. N. W. Cor. 33-rd Place.

PARDAVIMUI AR ISMAINYMIU ant prapertės žemės su būdinkais 12 desincinų Lietuvoj. Prie tam randasi didelis sodas, labai gražioj vietoj. Bagužiškių kaimė, šidlavos valsė, Raseinų apskr. S. F. Shimkus, 3066 E. 92nd St., 3-as aukštas Union Bank Bldg. Tel.: So. Chicago 7679.

DIDELIS BARGENAS

Pardavimui 2 aukštų, 4 pagyvenimų po 4 ir 5 kambarius namas. Visas pagal šios dienos Italyskus. Namas 5 metų senas. Rendo kiekvienas flatas neša \$65 į mėnesį, išvisu \$260 į mėnesį. Galima pakelti dar augščiau. Stymo šiluma, gražūs frontiniai porčiai, taipgi ir užpakaly. Kaina tik \$16,500. Imokėt \$5,000, likusius ant išmokėsio. Namas randasi puikioj apielinkėj South Side, netoli Michigan Ave. ir 67 bulvario. Toj apielinkėj kalnuoja \$12,000 2 pagyvenimų namai, todėl yra aišku, kad šis namas yra didelis bargenas. Pardavimo priežastis yra labai svarbi. Norinti pasinaudoti gera proga, atsišaukite tuoj pas J. NAMON, 3328 S. Halsted St.

PARDAVIMUI puikus medinis bižniavas namas su saliuonu ir barais. 2 pagyvenimai: ant pirmų lubų saliuonas ir 3 kambariai; 2 pagyvenimai po 5 kambarius. Rendo neša \$70 į mėnesį — galima gauti ir daugiau. Namas randasi 3417 S. Union Ave. Bridgeporte. Kaina tik \$5,550. Imokėt \$2,000, o kitas ant išmokėjimo. Platesnės informacijų kreipkitės pas J. NAMON, 3328 S. Halsted St.

DIDELIS BARGENAS CHICAGOJ. Gerai įrengtas muros namas 6 flatu ir 2 aukštų medinis namas, pečium apšildomas, viskas ant vieno loto. Rendo neša virš \$1,000.00 į metus, randasi 1031 W. 19th St. Kaina \$8,500, apie ½ cash reikalinga, likusius ant pirmo morgėjo. Kreipkitės: Frank J. Sifka, 3018 S. Oak Park Ave., Berwyn, Ill., arba telefonuokite susitarimui Berwyn 1173-W.

PARDAVIMUI 20 kambarių Hotelis iš priežasties ligos. Cash ar išmokėjimais. Bargenas jei pirkst tuojau.

4127 S. Halsted St.

PARDUOSIU pigiai, arba ant namo mainysiu 160 akierių farmą, labai gerą vietoj su mišku virš \$3,000 vertės. Pardavimo priežastis esu moteris be šeimos ir negali tinkamai apžiūrėti. Platesnės žinias suteiks lišku.

MRS. JOZEFA BRAZAUŠKA, Box 3, Frontier, Minn.

MOKYKLOS

DIDZIAUSIA Mokykla Chicagoj

Designing, kirpimo, fitavimo, ir siuvimo vyriški ir moteriški drapanų. Mūsų sistema yra geriausia. Čia mokiname atskiruose departamentuose pilną siuvimo amatą. Mokiniai aktualiajai korpė, mieroja ir siuva drapanas, prie geriausiai įrengtų sąlygų. Išmokinam ir trumpą laiką ir už labai prieinamą kainą. Išmokės amato, be darbo nebūsi.

Atelkite pasiteltrauti, tas nieko neprekiuoja. Atdara dienom ir vakarais. MASTER SYSTEM DESIGNING SCHOOL, 190 N. STATE STREET, CHICAGO Kampas Lake Str., ant 4 lubų.

P-lės E. KAZLAUSKAITES LIETUVIŠKA

Siuvimo ir Kirpimo MOKYKLA

Mokina: kirpti, siuti, pritaikyti ir desinuoti drabužius moterims ir vaikams. Klesos: dienomis ir vakarais. Specialės instrukcijos pagal sutarimą.

EVELYN ACADEMY OF GOWN DESIGNING Room 402, 59 E. Adams St., Tel.: Harrison 1421. Chicago.

Mokinkis dressmaking. Braižymo, siuvimo — Dienomis ir vakarais.

Specialės vakarinės klesos bižniavoms merginoms, pasiuvimui sau dresės. VALENTINE DRESSMAKING COLLEGES 2407 Madison Street, 6205 S. Halsted St. Kreipkitės ypatingai arba rašykite liškų paklausdami. Sara Patek, pirminkinė.

DRAUGIJOS IR ORGANIZACIJOS

DRAGYSTĖ MEILĖS LIETUVIŲ AMERIKOJE: Pirminkas Antanas Margevičia, 923 W. 33rd St.; padėjėjas Ant. A. Juščius; nutar. rašt. Izidorius Juščius, 1967 Canalport Ave.; fin. sekr. Izid. Vedecis, 624 Barber St.; kasierius Petras Paulauskis; centro rašt. Ant. Juščius; kasos glob. Juoz. Juščius ir Petras Vestelis; maršalkos: I. Jonas Guzauskas; II. Geo. Chernauskas; ligonių glob. Antanas Dajutas, 2026 Canalport Ave.; teisėjas Stan. Romanas.

LIET. TAUT. LIUOSYBES DRAUGYSTĖ: Pirm. Ant. Rudauskas, 3328 Auburn Ave.; padėjėjas, Petras Rudokas, 1164 W. 19th St.; Nut. Rašt. A. Marcinukas, 811 W. 19th St.; Fin. Rašt. Antanas Pleulokas, 2723 Emerald Ave.; Kasierius Kaz. Paulauskas, 2334 W. 23rd St. Susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio paskutinį nedėdienį Valencijos salėj, 1732 So. Union Ave., 1:30 val. po pietų.

A. C. W. of A. LOCAL UNION 269 LIETUVIŲ SKYRIUS: Pirmink. Ant. Cepaitis, 4812 W. 15th St., Cicero, Ill.; Vice-pirm. W. Prusis, 2508 N. Francisco Ave.; rašt. Frank Juozapavičia, 1547 N. Wood St.; išdin. J. Katilius, 1835 N. Girard St.; maršalka J. Dauginis, 1604 W. North Ave. Susirinkimai laikomi kas mėnesio pirmą pėtnyčią, 7:30 v. v., Unijos salėj, 1564 N. Robey St. Chicago.

LIETUVOS MYLETOJŲ DRAUGYSTĖ: Pirminkas Juozas Ruta, 240 W. 51st St.; padėjėjas Ant. Leknickas, 663 W. 18th St.; nutar. rašt. Kaz. Demereckis, 3227 S. Wallace St.; turto rašt. P. Kukučis, 7 W. 23rd St.; kontrolės rašt. P. Pauzolis; kasier. Ant. Antanaitis; kasos globėjai: I. P. Chuplinskis, II. Fr. Kiaunė; maršalka Kaz. Vaitkus. — Draugijos susirinkimai laikomi kiekvieno mėn. antra subatvakarį A. Urbano salėj, 3338 S. Auburn Ave.